

Pericol în Biserică

Să știi că în zilele din urmă vor fi vremuri grele. Căci oamenii vor fi iubitori de sine, iubitori de bani, lăudăroși, trușași, hulitori, neascultători de părinți, nemulțumitori, fără evlavie, fără dragoste firească, neînduplecați, clevetitori, neînfrânați, neîmblânziți, neiuibitori de bine, vânzători, obraznici, îngâmfași; iubitori mai mult de plăceri decât iubitori de Dumnezeu; având doar o formă de evlavie, dar tăgăduindu-i puterea. Depărtează-te de oamenii aceștia. Sunt printre ei unii, care se vâra prin case, și momesc pe femeile ușuratece îngreuiate de păcate și frământate de felurite poște, care învață întotdeauna și nu pot ajunge niciodată la deplina cunoștință a adevărului. După cum Iane și Iambre s-au împotrivit lui Moise, tot așa și oamenii aceștia se împotrivesc adevărului, ca unii care sunt stricați la minte și osândiți în ce privește credința. Dar nu vor mai înainta; căci nebulia lor va fi arătată tuturor, cum a fost arătată și a celor doi oameni. (3:1-9)

Întregul plan al lui Dumnezeu a displăcut, nu a fost acceptat și a fost respins de-a lungul veacurilor pentru omenirea egocentrică, lumească și centrată pe nevoile sale. Însă chiar și în biserică superficială din ziua de azi există o mai mare confuzie, apostazie, decădere morală și toleranță față de lucrurile care sunt clar nescriturale decât a existat vreodată. Predicile despre problemele curente, folosind selectiv pasaje Biblice care sunt “relevante” și “pozitive,” atrag mulți ascultători, inclusiv credincioși autentici, care sunt însă duși în eroare și sunt lumești. “Căci va veni vremea” – scrie Pavel în această epistolă – “când oamenii nu vor putea să sufere învățătura sănătoasă; ci îi vor gădila urechile să audă lucruri plăcute, și își vor da învățători după poftele lor” (2 Timotei 4:3).

VREMURI GRELE

„Să știi că în zilele din urmă vor fi vremuri grele.” (3:1)

În perioada care a survenit timp de 2 000 de ani, vremurile grele prezise de apostol prin descoperiri divine s-au adevărit cu privire la ereziile, care au devenit tot mai caracteristice pentru Creștinism. În acest pasaj, el dă porunca cea mai serioasă posibilă de a evita, de a expune și a combate impostorii spirituali din biserică.

De-a lungul istoriei bisericii, planul deplin al lui Dumnezeu a fost neplăcut pentru mulți care au afirmat numele lui Hristos. În cartea sa *Damned Through the Church*²³ (Minneapolis: Bethany, 1970), John Warwick Montgomery discută **vremurile grele**, oferind o listă a ceea ce el numește “epocile condamnabile ale istoriei bisericii.” El identifică și discută șapte mișcări specifice sau orientări teologice – de la sacramentalismul Evului Mediu (numit de asemenea Vremurile Întunecate) la subiectivismul care este atât de violent în vremea noastră – orientări ce sunt clar nebiblice, neevlavioase și destructive pentru trupul lui Hristos. Așa cum implică titlul cărții, aceste evanghelii false aduc blestemul pentru susținătorii lor.

În fiecare perioadă a acestor **vremuri grele**, ideile oamenilor înlocuiau adevărul lui Dumnezeu și, astfel, Îl înlocuiau și pe Dumnezeu. Sub sacramentalism, biserică L-a înlocuit pe Dumnezeu; sub raționalism, rațiunea era Dumnezeu; sub ortodoxism, Dumnezeu era ortodoxia sterilă, impersonală; sub politicism, Dumnezeu era statul; sub ecumenism, Dumnezeu era părtașia indulgență și cooperarea dintre așa-numiții creștini; sub experimentalism, Dumnezeu devenise experiența personală; iar sub subiectivism, care încă domnește în mare parte din Creștinism, sinele a devenit Dumnezeu.

Ar fi potrivit să adăugăm la lista lui Montgomery accentul curent pus pe **misticism**, care caută să determine adevărul despre Dumnezeu prin intuiție și sentiment, și pe **pragmatism**, care încearcă să determine ceea ce este adevărat prin ceea ce produce efectele dorite. Aceste mișcări nu vin și pleacă, ci vin ca să rămână, astfel încât odată cu trecerea anilor, biserică le acumulează, iar bătălia continuă.

Pe lângă textul nostru prezent, o altă predicție pe care Pavel i-a zis-o lui Timotei se găsește în prima epistolă, în care el dă un avertisment

similar: “Dar Duhul spune lămurit că, în vremurile din urmă, unii se vor lepăda de credință, ca să se alipească de duhuri înșelătoare și de învățăturile dracilor, abătuți de fătărnicia unor oameni care vorbesc minciuni, însemnați cu ferul roșu în însuși cugetul lor” (1 Timotei 4:1-2).

Acea problemă nu era nouă pentru oamenii lui Dumnezeu, căci chiar Ieremia a scris: “Dar Domnul mi-a răspuns: „Proorocii lor proorocesc minciuni în Numele Meu; Eu nu i-am trimis, nu le-am dat poruncă, și nu le-am vorbit; ci ei vă proorocesc niște vedenii mincinoase, proorociri deșerte, înșelătorii și închipuiri scoase din inima lor” (Ieremia 14:14). Mai târziu el relatează: “Dar în proorocii Ierusalimului am văzut lucruri grozave. Sunt preacurvari, trăiesc în minciună; întăresc mâinile celor răi, așa că nici unul nu se mai întoarce de la răutatea lor; toți sunt înaintea Mea ca Sodoma, și locuitorii Ierusalimului ca Gomora” (Ieremia 23:14). Profetul a avertizat apoi: “Așa vorbește Domnul oștirilor: ‘N-ascultați cuvintele proorocilor care vă proorocesc! Ei vă leagă în închipuiri zadarnice; spun vedenii ieșite din inima lor, nu ce vine din gura Domnului’” (v. 16).

Cel mai serios și mai regretabil aspect al unei astfel de respingeri față de Dumnezeu și de Cuvântul Său este că pericolul vine *din interiorul* bisericii. După cum s-a observat de mai multe ori, spre sfârșitul celei de a 3-a călătorii misionare, Pavel a chemat pe prezbiterii din Efes să se întâlnească cu ei la Milet. Deschizându-și inima față de ei, el i-a avertizat: “Știu bine că, după plecarea mea, se vor vâri între voi lupi răpitori, care nu vor cruța turma; și se vor scula din mijlocul vostru oameni, care vor învăța lucruri stricătioase, ca să tragă pe ucenici de partea lor” (Fapte 20:29-30).

Totuși, Domnul nostru ne încredințează: “voi zidi Biserica Mea, și porțile Locuinței morților nu o vor birui” (Matei 16:18). El nu a promis că oamenii Săi vor fi feriți de pericol și rău spiritual, ci pe la începutul lucrării Sale în Predica de pe Munte, El ne-a avertizat: “Păziți-vă de proorocii mincinoși. Ei vin la voi îmbrăcați în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori.” (Matei 7:15). Fiind deghizați ca și profeți și păstori spirituali, care erau văzuți purtând haine de lână, ei devorează și distrug chiar pe acei pe care pretind că îi conduc și îi protejează. Zaharia a vorbit despre astfel de oameni ca fiind cei care se “îmbracă într-o manta de păr ca să mintă pe oameni” (Zaharia 13:4). Mai devreme, în revelația Sa dată profetului, Domnul a declarat: “iată că voi ridica în țară un păstor, căruia nu-i va păsa de oile care pier; nu se va duce să caute pe cele mai tinere, nu va vindeca pe cele rănite, nu va

²³ Nota trad.: *Damnat prin biserică*

îngrijii de cele sănătoase; ci va mânca din carnea celor mai grase, și nu le va mai lăsa decât copitele! Vai de păstorul de nimic, care își părăsește oile! Să cadă sabia pe brațul lui și pe ochiul lui cel drept! Să i se usuce brațul de tot, și să i se stingă ochiul drept!” (11:16-17).

Spre sfârșitul lucrării Sale, Isus a extins avertismentul citat mai sus din Matei 7. “Se vor scula mulți prooroci mincinoși, și vor înșela pe mulți” – a spus El.” Și, din pricina înmulțirii fărădelegii, dragostea celor mai mulți se va răci... Căci se vor scula Hristoși mincinoși și prooroci mincinoși; vor face semne mari și minuni, până acolo încât să înșele, dacă va fi cu puțință, chiar și pe cei aleși” (Matei 24:11-12,24).

În epistole sunt date avertismente similare; și Petru a avertizat că “În norod s-au ridicat și prooroci mincinoși, cum și între voi vor fi învățători mincinoși, care vor strecura pe furis erezii nimicitoare, se vor lepăda de Stăpânul, care i-a răscumpărat, și vor face să cadă asupra lor o pierzare năprasică. Mulți îi vor urma în destrăbălările lor. Și, din pricina lor, calea adevărului va fi vorbită de rău” (2 Petru 2:1-2). În aceeași ordine de idei, Ioan a avertizat: “Copilașilor, este ceasul cel de pe urmă. Și, după cum ați auzit că va veni anticrist, să știți că acum s-au ridicat mulți anticriști: prin aceasta cunoaștem că este ceasul de pe urmă. Ei au ieșit din mijlocul nostru, dar nu erau dintre ai noștri. Căci dacă ar fi fost dintre ai noștri, ar fi rămas cu noi; ci au ieșit, ca să se arate că nu toți sunt dintre ai noștri” (1 Ioan 2:18-19). Iuda a avertizat că “s-au strecurat printre voi unii oameni scriși de mult pentru osândă aceasta, oameni neevlavioși care schimbă în desfrânare harul Dumnezeului nostru și tăgăduiesc pe singurul nostru Stăpân și Domn Isus Hristos” (Iuda 1:4).

Acele avertismente erau valabile atât pentru starea contemporană, cât și pentru cea viitoare a bisericii. Pericolele care au infectat biserica Nou Testamentală aveau să continue și să devină mai rele de-a lungul erei bisericii, când “oamenii răi și înșelători vor merge din rău în mai rău, vor amăgi pe alții, și se vor amăgi și pe ei înșiși” (2 Timotei 3:13).

Pericolele interconectate sunt răutăți strâns legate ale învățaturii și ale trăirii neevlavioase, ale doctrinei false și ale modului păcătos de viață; aceleași aspecte le-a evidențiat Isus în citatul de mai sus din Matei 24:11-12, în timp ce “Se vor scula mulți prooroci mincinoși,... [fărădelegea se înmulțea,]” și le-a prezis Ieremia: “[preacurvia și trăirea în minciună]” sunt răutăți întovărășite (Ieremia 23:14). Acei dușmani ai lui Dumnezeu și ai oamenilor lui Dumnezeu își au originea de la Cădere și vor continua să propășească până când Domnul se va întoarce și va

stăpâni din nou lumea. Între timp, alianța dintre învățătura falsă și trăirea neevlavioasă va continua să tulbure profund biserica.

Conjunția **însă** indică o schimbare de direcție, de la îndemnul de a fi un evlavios “vas de cinste”, unul caracterizat de bunătate, răbdare și blândețe (2:21-25), la îndemnul de a fi un paznic responsabil și netemător al oamenilor lui Dumnezeu, protejându-i de doctrina falsă și trăirea imorală.

Expresia **înțelege lucrul acesta** traduce timpul prezent al termenului grecesc, care, așa cum adesea s-a observat înainte, are sensul de statornicie și continuitate. Atâta timp cât lui Timotei i se dădea suflare și energie pentru a-L sluji pe Domnul și pe oamenii Domnului, el trebuia să ia în seamă avertismentul lui Pavel.

În Scriptură, fraza **zilele din urmă** poate avea mai multe înțelesuri. În profesiile sale privitoare la “vremurile de pe urmă”, Daniel s-a referit la întreaga curgere a istoriei din vremea împăratului Nebucadnezar al Babilonului antic până în vremea când “Dumnezeul cerurilor va ridica o împărăție, care nu va fi nimicită niciodată” (vezi Daniel 2:28-45). În profetaia lui Isaia, fraza se referă la vremea chiar de dinainte de a doua venire, incluzând și a doua venire a lui Hristos, când “muntele Casei Domnului va fi întemeiat ca cel mai înalt munte; se va înălța deasupra dealurilor, și toate neamurile se vor îngrămădi spre el” (Isaia 2:2; Mica 4:1).

Autorul cărții Evrei a declarat: “După ce a vorbit în vechime părinților noștri prin prooroci, în multe rânduri și în multe chipuri, Dumnezeu, la sfârșitul acestor zile, ne-a vorbit prin Fiul pe care L-a pus moștenitor al tuturor lucrurilor, și prin care a făcut și veacurile” (Evrei 1:1-2; Iacov 5:3). Pare a fi clar că aceste **zile din urmă**, care au început odată cu lucrarea pe pământ a lui Isus Hristos, sunt cele despre care vorbește Pavel aici. Explicând coborârea miraculoasă a Duhului Sfânt în Ziua Cincizecimii, Petru a clarificat faptul că “aceasta este ce a fost spus prin proorocul Ioel: ‘În zilele de pe urmă,’ zice Dumnezeu, ‘voi turna din Duhul Meu peste orice făptură’” (Fapte 2:16-17; Ioel 2:28). Mesia, Isus Hristos, a inițiat aceste ultime zile, a căror continuare a fost atestată de coborârea Duhului Sfânt în Ziua Cincizecimii și de nașterea bisericii.

În prima epistolă a lui Ioan, el îi avertizează pe cititorii săi din biserica primară că este “ceasul de pe urmă” care, în acest context, este echivalentul **zilelor din urmă**. “Și, după cum ați auzit că va veni anticrist,” – a continuat el – “să știți că acum s-au ridicat mulți anticriști:

prin aceasta cunoaștem că este ceasul de pe urmă (1 Ioan 2:18). Noi încă trăim în vremea mesianică dintre prima și a doua venire a lui Hristos, perioadă care poate fi numită, pe bună dreptate, **zilele din urmă**.

În acele zile, spune Pavel, **vremurile grele vor veni**. *Chelepos* (grele) are semnificația de periculoase sau dureroase, după cum traduc acest cuvânt unele versiuni din limba engleză. În Matei 8:28, referindu-se la îndrăciții gadareni, cuvântul este tradus “violenți” (NASB) (‘cumpliți’ în traducerea din limba română). Faimosul scriitor grec, Plutarch, a folosit termenul pentru a descrie o rană urâtă, infectată și periculoasă.

Vremuri (timpuri) nu este o traducere a termenului *chronos*, care, după cum v-ați putea da seama, indică timpul cronologic, ci mai degrabă traduce termenul *kairos*, care se referă la perioade de timp, la anotimpuri, epoci sau ere. Pluralul **vremuri** (timpuri) ar putea indica epoci cu un grad diferit de pericol și dificultate, pe care biserica avea să le experimenteze de-a lungul istoriei sale. Așa cum Pavel face clar cunoscut câteva versete mai jos, aceste **vremuri** periculoase vor deveni din ce în ce mai frecvente și mai intense, pe când perioadele intermediare de relativă liniște vor deveni din ce în ce mai rare și tihnite, proporțional cu apropierea întoarcerii lui Hristos.

IUBITORI DE SINE

„Căci oamenii vor fi iubitori de sine, iubitori de bani, lăudăroși, trufași, hulitori, neascultători de părinți, nemulțumitori, fără evlavie, fără dragoste firească, neînduplecați, clevetitori, neînfrânați, neîmblânziți, neîubitori de bine, vânzători, obraznici, îngâmfați; iubitori mai mult de plăceri decât iubitori de Dumnezeu;” (3:2-4)

Descrierea lui Pavel privitoare la aceste vremuri periculoase este simptomatică. În acest context, **oamenii** nu se referă la omenire în general sau la lumea nemântuită, ci la membrii, în special liderii, din biserica lui Hristos, **oamenii** care nu doar că susțin numele lui Hristos, dar care pretind a fi lucrătorii Săi, profeții Săi, pastorii, învățătorii și evangheliștii Săi. Acești **oameni** sunt lideri apostafi în biserici apostate, așa cum Pavel evidențiază pe scurt: ei au “o formă de evlavie, [dar i-au tăgăduit] puterea” (v. 5). Aceștia prezintă o amenințare reală pentru sănătatea spirituală, siguranța și puterea spirituală a întregului trup al lui Hristos. În aceste trei versete, Pavel enumeră 18 caracteristici ale

oamenilor apostafi și neevlavioși, fără îndoială, atât bărbați, cât și femei, care au întinat și vor continua să infecteze biserica lui Hristos până la întoarcerea Lui.

Prima caracteristică este că acești **oameni vor fi iubitori de sine**. Mândria iubirii de sine este păcatul fatal și penetrant, care cuprinde sufletul uman, fiind păcatul ce stă la baza tuturor celorlalte păcate. Ar putea fi numit canalul de scurgere din care se revarsă restul păcatelor urâte enumerate mai sus.

Iubitori de sine traduce cuvântul grecesc *philautos*, un compus al verbului *phileō* (a avea o mare afecțiune pentru) și pronumele *autos* (sine). *Phileō* nu este un fel greșit de dragoste, iar verbul este frecvent folosit cu conotație pozitivă în Noul Testament. În Ioan 16:27, el este folosit atât privitor la dragostea Tatălui pentru credincioși, cât și cu privire la dragostea credincioșilor pentru Fiul. Este folosit cu privire la dragostea lui Isus pentru Ioan (Ioan 20:2) și o dată chiar și cu referire la dragostea Tatălui pentru Fiul (Ioan 5:20). În pasajul prezent, nu *felul* de dragoste este rău, ci ținta greșit aleasă a aceluia sentiment, și anume **sinele**. Oricând dragostea față de **sine** este înălțată, dragostea pentru Dumnezeu și pentru lucrurile lui Dumnezeu este umbrată. Din acest motiv, dragostea care este greșit direcționată întotdeauna produce vicii. Orice păcat a apărut din dragostea lui Lucifer pentru sine și apoi a lui Adam și a Evei pentru ei înșiși mai mult decât pentru Domnul și din dragostea de același fel a descendenților lor.

Acesta este motivul pentru care cea mai înspăimântătoare dezvoltare din interiorul bisericii contemporane este acceptarea pe larg și proclamarea cu entuziasm a dragostei de sine, nu doar ca fiind permisă, ci ca fiind virtutea de bază. Răsturnând adevărul lui Dumnezeu pe dos, sursa a tot ceea ce este rău este proclamată ca fiind sursa a tot ceea ce este bun. Pe de altă parte, lipsa dragostei de sine și multele ei derivate – cum ar fi aprecierea de sine, valoarea de sine, împlinirea de sine și imaginea pozitivă de sine – au fost importate aproape neschimbate în biserică din psihologia lumească antibiblică.

Este larg răspândită ideea că o persoană nu-L poate iubi pe Dumnezeu și pe alți oameni așa cum trebuie decât atunci când se iubește pe sine corespunzător, ceea ce este complet diferit față de ceea ce ne învață atât Vechiul, cât și Noul Testament. După cum s-a observat deja mai sus, Isus a spus: “Să iubești pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, și cu tot cugetul tău.” Aceasta este cea dintâi, și cea mai mare poruncă. Iar a doua, asemenea ei, este: ‘Să iubești pe

aproapele tău ca pe tine însuși.” (Matei 22:37-39). În loc de a lua cuvintele “ca pe tine însuși” ca și o prezumție a dragostei de sine care este proprie omului păcătos, mulți interpreți nu doar că iau aceste cuvinte ca fiind o poruncă, însă le consideră a fi *prima și cea mai mare poruncă!*

De-a lungul istoriei bisericii, mulți creștini autentici, dar și cei care sunt creștini doar cu numele s-au făcut vinovați de o dragoste de sine pervertită. Dragostea de sine a fost dintotdeauna asociată cu deșertăciunea lumească, și astfel niciodată nu a fost adusă ca învățătură, ca și un principiu doctrinal în biserică, nici chiar în cele mai decăzute perioade. Această formă a dragostei era universal recunoscută a fi păcătoasă, așa cum și este, în adevăr. Chiar și cei mai neconvenționali teologi au recunoscut dragostea de sine sau mândria ca fiind rădăcina tuturor celorlalte păcate. Însă psihologii Carl Rogers, Erich Fromm și mulți alții au combătut cu tărie perspectiva concentrată asupra lui Dumnezeu și au susținut cu încăpățănare că *lipsa dragostei de sine* și a auto-aprecierii este problema de bază a omului creștin. Această denaturare falsă și condamnată a pătruns în biserică până la un grad alarmant pentru integritatea creștinilor.

În cartea *The City of God*²⁴, Augustin a scris: “Două cetăți au fost întemeiate de două iubiri, cea pământească zidită de dragostea de sine, chiar până la dispreț față de Dumnezeu. Cea cerească zidită de dragostea de Dumnezeu, chiar până la disprețul față de sine. Prima, într-un cuvânt, se glorifică pe sine, a doua pe Domnul.” În marea sa lucrare teologică *The Institutes of the Christian Religion*²⁵ reformatorul elvețian, John Calvin, a spus: “Noi toți ne grăbim atât de orbește în direcția dragostei de sine, încât fiecare ar crede că are un motiv bun pentru a se înălța pe sine. Nu există nici un alt remediu decât a smulge de la rădăcină cea mai vătămătoare molimă, dragostea de sine.”

Conceptul dragostei de sine ca și o caracteristică pozitivă nu și-a găsit accesul în biserică decât pe la sfârșitul secolului XX, și, lamentabil, s-a răspândit rapid în mari domenii ale evanghelismului. Contrar învățaturii clare a Scripturii și contrar consecințelor ei clar destructive, erezia dragostei de sine continuă să găsească acceptare printre cei care susțin că sunt ai lui Hristos.

Rădăcinile rătăcirii moderne cu dragostea de sine pot fi găsite în umanismul secolului al XIX-lea, în special în dezvoltarea

evoluționismului. Dacă omul este văzut ca fiind produsul șansei impersonale, Dumnezeu este exclus, făcând înălțarea sinelui a fi perfect acceptabilă. Deoarece nu există baze pentru ceea ce este bine și ceea ce este rău, înclinația firească a individului spre ego-centrism este consolidată, iar, drept consecință, omul își găsește o completă justificare pentru a fi propriul său dumnezeu care-și împlinește voia sa proprie. Fiecare om este căpitanul propriei sale nave, stăpânul propriei sale soarte și nu poate permite ca propria sa voință să întâmpine obstacole de vreun fel astfel încât bunăstarea sa să fie atinsă în vreun fel.

Filosofia și teologia existențialismului au contribuit de asemenea la egoism. Totuși, cu toate că unii existențialiști cred cu adevărat că există un Dumnezeu și de asemenea cred că Isus Hristos este Fiul Său și Mântuitorul lumii, ei resping autoritatea Scripturii, acceptând-o doar într-un fel mistic și susținând că Dumnezeu este prea îndepărtat față de om pentru a fi clar înțeles, cu mult mai puțin pentru a fi cunoscut personal. Omul este propulsat înapoi la sine însuși să facă din Dumnezeu și din viață ceea ce poate. Prin urmare, indiferent de orice protest în contradicție cu cele menționate, omul devine, de fapt, propriul său interpret al lui Dumnezeu. Deoarece nici un fel de idei absolute din exterior nu sunt recunoscute, crezurile personale și acțiunile personale trebuie să fie bazate doar pe ceea ce pare a fi cel mai bun pe moment. Decât supunere necondiționată față de Dumnezeu, mai degrabă supunere necondiționată față de sine.

Din fericire, câțiva psihologi și psihiatri contestă premiza că problema de bază a omului este subaprecierea de sine. Într-o carte scrisă sub auspiciile Christian College Coalition, numită *Psychology Through the Eyes of Faith*²⁶ David Meyers și Malcolm Jeeves aduc multe dovezi împotriva acestui mit. Într-un capitol intitulat “A New Look at Pride”²⁷ ei scriu:

În repetate rânduri, cercetătorii au descoperit că oamenii sunt gata să accepte lauda când li se spune că au reușit (atribuind acele succese abilității și efortului lor), atribuind însă eșecul factorilor externi, cum ar fi ghinionul sau “imposibilitatea” problemei. Aceste atribuiri convenabile au fost observate nu doar în

²⁴ Nota trad.: *Cetatea lui Dumnezeu*

²⁵ Nota trad.: *Învățătura religiei creștine*

²⁶ Nota trad.: *Psihologia prin ochii credinței*

²⁷ Nota trad.: *O nouă privire asupra mândriei*

situațiile de cercetare, ci, de asemenea, și în cazul atleților (după victorie sau înfrângere), studenților (după note mari sau mici la examene), șoferilor (după accidente) și oamenilor căsătoriți (între care adesea conflictul derivă din faptul că unul percepe contribuția sa mai mare și beneficiile mai mici decât este drept). Cercetătorul conceptelor-de-sine, Anthony Greenwald recapitulează: "Oamenii își trăiesc viața printr-un filtru al ego-centrismului..."

În aproape orice domeniu care este dezirabil din punct de vedere social și subiectiv, majoritatea se vâd pe ei înșiși ca fiind mai buni decât restul. Majoritatea oamenilor de afaceri se vâd pe sine a fi mai morali sau corecți decât afaceriștii de rând. Majoritatea locuitorilor unei comunități se vâd pe sine a fi mai puțin discriminați decât vecinii lor. Majoritatea oamenilor se vâd pe sine a fi mai inteligenți și mai sănătoși decât majoritatea celorlalți oameni. ([New York: Harper, 1987], 130)

În aceeași carte autorii mențin ideea că "cea mai întâlnită eroare în imaginea de sine a oamenilor nu este o nerealistă subestimare, ci mai degrabă o mândrie convenabilă; nu un complex de inferioritate, ci un complex de superioritate." Chiar și subaprecierea, înjosirea proprie nu este decât o încercare delicat-camufletă de a-i face pe ceilalți să te ridice.

Predicatorul secolului al XVIII-lea, Samuel Johnson, a spus: "cel ce se supravaluează îi va subaprecia pe alții. Iar cel ce subvaluează pe alții li se va opune." Dragostea de sine înstrăinează pe oameni de Dumnezeu și pe unii față de ceilalți. Dragostea de sine este dușmanul suprem al evlaviei și al autenticei prietenii și părtășii.

Cât de mare este contrastul între dragostea ce caută folosul propriu și dragostea ce se dăruiește pe sine, pe care o cere Dumnezeu. "Nu faciți nimic din duh de ceartă sau din slavă deșartă;" – a spus Pavel – "ci în smerenie fiecare să privească pe altul mai presus de el însuși. Fiecare din voi să se uite nu la foloasele lui, ci și la foloasele altora" (Filipeni 2:3-4). Așa cum a doua mare poruncă presupune dragostea de sine, tot așa și îndemnul lui Pavel presupune că oamenii în mod natural "se uită la foloasele [lor]." Ca întotdeauna, Domnul însuși este exemplul nostru perfect. "Să aveți în voi gândul acesta," – continua apostolul – "care era și în Hristos Isus: El, cu toate că avea chipul lui Dumnezeu,

totuși n-a crezut ca un lucru de apucat să fie deopotrivă cu Dumnezeu, ci S-a dezbrăcat pe Sine însuși și a luat un chip de rob, făcându-Se asemenea oamenilor. La înfățișare a fost găsit ca un om, S-a smerit și S-a făcut ascultător până la moarte, și încă moarte de cruce" (v. 5-8). Dacă Domnul creșc a avut acea atitudine în întruparea Sa, cu atât mai mult noi trebuie să ne smerim, să ne golim de noi înșine și să devenim fără egoism supuși lui Dumnezeu chiar până la moarte.

Concomitent cu a fi iubitor de sine vine și un alt atribut – a fi **iubitor de bani**, un termen care reprezintă materialismul, setea după averi pământești de orice fel și înseamnă a fi răvniitor (Iacom), după cum este tradus termenul grecesc de aici în Versiunea King James (KJV).

Pavel nu vorbește despre câștigul cuvenit și folosul **baniilor** pentru hrană, îmbrăcăminte și procurarea altor necesități pentru noi și familiile noastre. "Cine nu vrea să lucreze," – a spus apostolul într-o altă scrisoare – "nici să nu mănânce" (2 Tesaloniceni 3:10). Însă el explică în prima sa epistolă către Timotei: "Dacă avem, deci, cu ce să ne hrănim și cu ce să ne îmbrăcăm, ne va fi de ajuns" (1 Timotei 6:8). Cei care *nu* se mulțumesc cu aceste lucruri esențiale și vor să "se îmbogățească, dimpotrivă, cad în ispită, în laț și în multe poftes nesăbuite și vătămătoare, care confundă pe oameni în prăpăd, și pierzare. Căci iubirea de bani este rădăcina tuturor relelor; și unii, care au umblat după ea, au răătăcit de la credință, și s-au străpuns singuri cu o mulțime de chinuri" (v. 9-10). Deoarece Efes era un oraș bogat, se poate ca Pavel să se fi gândit la anumiți membri din biserica de acolo care au "rătăcit de la credință" din pricina dragostei lor pentru bani.

Deoarece învățătura falsă duce întotdeauna la o trăire greșită, nu este surprinzător faptul că mulți învățători falși, cum sunt cei care promovează așa-numita Evanghelie a sănătății și a prosperității, "care cred că evlavie este un izvor de câștig" (1 Timotei 6:5). Este dorința necontrolată de a avea **bani** și lucrurile pe care banii le reprezintă, ceea ce a făcut această Evanghelie pervertită a fi atât de populară în biserica din ziua de azi. Prin urmare, este logic că un creștin care se gândește mai întâi la el nu are nici o problemă în a se aștepta ca Dumnezeu să-i asigure nu doar cele necesare, ci și luxul, în a crede că pentru că el este copilul unui Rege el ar trebui să trăiască așa cum trăiește un prinț. "Negreșit, evlavie însoțită de mulțumire este un mare câștig" continuă Pavel să spună (v. 6).

Unor astfel de învățători falși "trebuie să li se astupe gura" – declară Pavel. Pentru că ei "buiănesc familiile întregi, învățând pe

oameni, pentru un câștig urât, lucruri pe care nu trebuie să le învețe” (Tit 1:11). Ei sunt preocupați de sine, lucru care inevitabil duce la lăcomie, iar “În lăcomia lor vor căuta ca, prin cuvântări înșelătoare, să aibă un câștig de la voi” (2 Petru 2:3). Este un ciclu al păcatului: lăcomia duce la învățătura falsă, iar învățătura falsă duce mai departe la lăcomie. Evangheliile false ce susțin dragostea de sine și prosperitatea merg mână în mână; ele se promovează una pe cealaltă și se hrănesc una pe cealaltă.

A fi **lăudăros** este o manifestare exterioară a dragostei de sine. **Lăudăroși** traduce substantivul *alazōn*, pe care Platon l-a definit ca fiind o persoană ce susține că are măreția pe care de fapt nu o posedă. Lăudăroșii se laudă cu realizările lor, exagerând adevărul până la gradul în care nu mai are nici o bază reală. Ei sunt indivizii care ‘le-știu-pe-toate’ și care încearcă să înșele oamenii să creadă că ei sunt geniali. Lor le place să-și vadă numele tipărit și fețele la televizor. Ei își exagerează abilitățile, realizările, talentele, reputația și valoarea lor în societate și în biserică. Ei sunt întotdeauna eroii propriilor lor povești.

Ca și dragostea de sine și dragostea de bani, a fi **lăudăros** este un aspect în strânsă legătură cu învățătura falsă. Lăudăroșii vor să “fie învățători ai Legii, și nu știu nici măcar ce spun, nici ce urmăresc” (1 Timotei 1:7). Lăudărosul “este plin de mândrie, și nu știe nimic: ba încă are boala cercetărilor fără rost și a certurilor de cuvinte”, iar din acele păcate se nasc altele asemănătoare, cum sunt “pizma, certurile, clevetirile, bănuielile rele” (6:4).

Un om care este lăudăros este întotdeauna **arogant (trufaș)**. Cei ce sunt caracterizați de aceste răutăți se înalță în mod continuu pe sine și sunt hotărâți să aibă propria lor cale. *Huperēphanos* (**arogant, trufaș**) are înțelesul literal de a pune deasupra, de aici derivă și ideea de superioritate.

Cei **aroganți** sunt cel mai bine ilustrați în Noul Testament de liderii religioși judei menționați de Isus, “care se încredeau în ei înșiși că sunt neprihăniți, și disprețuiau pe ceilalți” (Luca 18:9). El a continuat să le spună pilda bine-cunoscută a fariseului și a vameșului care s-au dus să se roage la Templu:

“Fariseul sta în picioare, și a început să se roage în sine astfel: ‘Dumnezeule, Îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, hrăpăreți, nedrepti, preacurvari sau chiar ca vameșul acesta. Eu postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate veniturile mele.’ Vameșul sta departe, și nu îndrăznea nici ochii

să și-i ridice spre cer; ci se bătea în piept, și zicea: ‘Dumnezeule, ai milă de mine, păcătosul!’ Eu vă spun că mai degrabă omul acesta s-a pogorât acasă socotit neprihănit decât celălalt. Căci oricine se înalță, va fi smerit; și oricine se smerește, va fi înălțat.” (v. 11-14)

Citând din Proverbe 3:34, atât Iacov cât și Petru declară: “Dumnezeu stă împotriva celor mândri, dar dă har celor smeriți” (Iacov 4:6; 1 Petru 5:5; Psalmi 138:6).

William Barclay face o comparație utilă dintre cel lăudăros și cel arogant:

Lăudărosul este o creatură fudulă, care își strigă laudele în toate cele patru vânturi ale cerului, și încearcă să se laude și să-și croiască în gura mare drumul către putere și distincție. Nu se poate să-l confunde cineva sau să nu-l vadă. Însă păcatul celui care este *arogant*, în acest sens, este în inima lui. El ar putea chiar să pară a fi smerit; el ar putea chiar să pară a fi liniștit și inofensiv; însă în adâncul inimii sale există acest dispreț față de toți ceilalți. El nutrește o mândrie puternică și atot-cuprinzătoare. În inima sa există un mic altar unde el îngenunchează și se închină înaintea lui însuși, iar în ochii săi există ceva care privește pe toți oamenii cu un dispreț tăcut. (*The Letters to Timothy, Titus and Philemon* [Philadelphia: Westminster, 1957], 214)

Cel lăudăros și cel **arogant** sunt mai degrabă asemănători decât diferiți. Este rar cazul în care cineva este lăudăros și nu este arogant sau invers. Chiar și în biserică modernă devine din ce în ce mai greu să găsești pe acei care sunt blânzi și smeriți, însă este la fel de dificil să-i eviți pe acei care sunt mândri și îngâmfați.

Hulitori traduce termenul *blasphēmos*, din care noi avem cuvântul “blasfemitor” și are sensul de bază de a fi abuziv și calomniator. În mod inevitabil, o persoană care disprețuiește pe alții îi va insulta, în cele din urmă. Când te înalți pe tine însuși, automat îi înjosești și-i defăimezi pe alții. Disprețul din interior mai apoi își va găsi exprimarea în bârfa exterioară, deoarece limba întotdeauna își urmează inima. “Căci dinăuntru, din inima oamenilor” – a spus clar Isus – “ies gândurile rele,

preacurviile, curviile, uciderile, furtişagurile, lăcomiile, vicleşugurile, înşelăciunile, faptele de ruşine, ochiul rău, hula, trufia, nebunia” (Marcu 7:21-22).

Neascultători de părinți este următoarea răutate din lista lui Pavel și este suficient de explicită. Neascultarea copiilor de părinți în vremurile noastre a devenit endemică, iar cauza nu este greu de găsit. Copiii nu doar că se nasc cu o înclinație spre îndărătnicie și neascultare, dar și absența mamelor în forța de muncă și eşecul spiritual al taților este agravat de filosofia larg răspândită a dragostei de sine, care este promovată în societatea modernă, inclusiv în multe săli de clasă și biserici. Aceste aspecte culminează prin a face atitudinea de a fi **neascultători de părinți** aproape obligatorie. Copiii care se vor răzvrăti împotriva părinților nu vor avea scrupule în răzvrătirea față de oricine altcineva. Nu ar trebui să fie surprinzător faptul că o nouă generație a cărei dragoste de sine firească și acumuloasă a fost întărită și justificată de către societate, subminează acum familia, biserica și societatea permisivă, care i-a îndrumat greșit.

Ca și păcatul anterior, **nerecunoscători (nemulțumitori)** este explicit. Cel care promovează sinele mai presus de toți ceilalți va simți că el merită tot binele pe care-l primește și de aceea nu simte nevoia de a-și arăta recunoștința pentru orice bine. Deși poate că nu exprimă prin cuvinte, cel **nerecunoscător** disprețuiește ideea de har, care denotă bunătatea nemeritată. Acesta este un păcat injurios la adresa lui Dumnezeu, a cărui mânie este revelată împotriva păcătoșilor din pricina nemulțumirii lor (Romani 1:18, 21).

Fără evlavie traduce *anosias*, care are semnificația nu atât de lipsă de religie, cât de indecență vulgară. Era folosit pentru o persoană care a refuzat să îngroape un mort sau care a comis incest. Cel fără evlavie este condus de dragostea de sine pentru a-și satisface poftele și pasiunile de orice fel, pe cât de mult posibil, fără nici un gând de respect, decență sau reputație personală.

Fără dragoste firească (neiubitori) traduce *astorgos*, un adjectiv cu conotație negativă, formă a verbului *storge*, care în mod obișnuit era folosit pentru dragostea familială, socială și patriotică. Bine-cunoscutul teolog Benjamin Warfield l-a descris ca fiind “acel sentiment liniștit și statornic din interiorul nostru, care, atingându-și ținta apropiată nouă, recunoaște că noi suntem strâns legați împreună și își primește satisfacția în recunoașterea sa.” Nu este natural pentru oameni să-L iubească pe Dumnezeu sau lucrurile și oamenii lui Dumnezeu, însă

este natural pentru ei să-și iubească propriile familii. A fi *astorgos* înseamnă, de aceea, a fi “fără afecțiune naturală” (KJV). Așa cum cel care se iubește pe sine este fără bun simț, el este de asemenea lipsit de afecțiune. Nu-i pasă deloc de bunăstarea celor care ar trebui să-i fie cei mai dragi lui. Singurul său interes în ce-i privește este pentru ceea ce crede el că ar putea să facă pentru el. A fi **neiubitor** înseamnă a fi fără inimă, crud, aspru.

Comportamentul **neiubitor** este raportat zilnic în ziare, la radio și televiziune. Soții și soțiile care abuzează unii de alții, părinții și copiii care abuzează unii de alții – adesea până la crimă – sunt lucruri atât de uzuale încât ajung să fie titluri mari, doar dacă sunt de o brutalitate sau de o senzație mai deosebită. Din nefericire, biserica evanghelică își are și ea partea ei de insensibilitate și lipsă de iubire.

Cei **ireconciliabili (neînduplecați)** sunt cei care refuză să se schimbe, indiferent cât de disperată devine starea lor, cu atât mai puțin stările celor de care ar trebui să le pese. Ei sunt hotărâți să-și croiască propria lor cale, indiferent de consecințe, chiar până în punctul în care își distrug în mod conștient propriile vieți și viețile familiilor lor. Ei nu iartă și nu vor să fie iertați, sunt neîndurători, dincolo de rațiune și, inevitabil, auto-destructivi. În ce-i privește pe ei, nu există nici un compromis, nici o împăcare, nici o curte de apel. Dragostea de sine a acestor oameni este atât de extremă, iar egoismul lor atât de teribil, încât absolut nimic nu contează decât împlinirea propriei lor voințe.

Despre bârfa se spune adesea că este relativ inofensivă, însă, în cel mai bun caz, este rea, vătămătoare și neevlavioasă. **Bârfa răutăcioasă (clevetirea)** este un păcat mai rău și mai distructiv. În timp ce acel care este neînduplecat tinde să nu ia în seamă și să-i neglijeze pe ceilalți, **bârfa răutăcioasă** se ocupă de ofensarea altora. Fie pentru a promova propriile lor interese, pentru a-și exprima gelozia sau ura sau doar pentru a da frâu liber mâniei lor, ei își găsesc o plăcere perversă în stricarea reputației și distrugerea vieților.

Bârfa răutăcioasă traduce termenul *diabolos*, care, chiar și pentru cel ce nu cunoaște limba greacă, sugerează gravitatea acestui rău, în limba română având derivatul “diabolic.” *Diabolos* înseamnă “acuzator, învinuitor” și este folosit de 34 de ori în Noul Testament ca și în numele lui Satan. Înghițită și orbită de dragostea de sine, **bârfa răutăcioasă (clevetirea)** face chiar lucrarea lui Satan.

Akratēs (“fără auto-control”, fără stăpânire de sine, **neînfrânați**) denotă lipsa stăpânirii de sine, în acest context – de natură morală și

spirituală. Când Isus i-a muștră pe ipocriții cărturari și farisei, El le-a spus că ei curățâ “partea de afară a paharului și a blidului, dar înăuntru sunt pline de răpire și de necumpătare [akratēs]” (Matei 23:25).

Neînfrânat este adjectivul ce-l descrie pe cel care s-a debarasat de orice rețineri și rușine, căruia nu-i pasă despre ceea ce gândesc oamenii sau despre ceea ce li se întâmplă din pricina faptelor sale. Ca și o mașină fără șofer, el merge haotic și se izbește de tot ceea ce-i iese în cale. Cel ce se iubește atât de mult, în cele din urmă, pierde controlul propriei sale vieți și devine un sclav al propriilor sale pasiuni și ambiții.

Brutali (neîmblânziți) se referă la sălbăticie, cruzime, asemănătoare cu cea a fiarelor sălbatice, a căror natură este de a-și ataca dușmanii și a-i rupe în bucăți. Dragostea de sine care nu este controlată face pe om să fie insensibil, malițios și chiar brutal.

Următorul pas în decăderea lor – iubitorii de sine devin **urători de bine (ne iubitori de bine)**, urând ceea ce ar trebui să fie iubit și iubind ceea ce ar trebui să fie urât. Ei se scufundă până la ceea ce înseamnă un nivel animalic; însă, spre deosebire de animale, ei știu ceea ce este bine și totuși, aleg să disprețuiască binele și să i se împotrivesc. “Vai de cei ce numesc răul bine, și binele rău” – a avertizat Domnul pe cei răi – “care spun că întunericul este lumină, și lumina întuneric, care dau amărăciunea în loc de dulceață, și dulceața în loc de amărăciune!” (Isaia 5:20). **Cei ce urăsc binele** rămân sub judecata lui Dumnezeu.

Iubitorii de sine ajung apoi să fie **trădători (vânzători)**, întorcându-se împotriva familiilor lor și a prietenilor lor. Trădarea vine în mod firesc pentru cel care iubește banii, care este lăudăros și arogant, nerecunoscător și fără evlavie, ne iubitor și de neînduplecat, un bărfitor răutăcios, care și-a pierdut stăpânirea de sine și care este brutal și urăște ceea ce este bine.

Isus a avertizat pe cei 12 că “Fratele va da la moarte pe fratele-său și tatăl pe copilul lui; copiii se vor scula împotriva părinților lor și-i vor omorâ. Veți fi urâți de toți din pricina Numelui Meu; dar cine va răbda până la sfârșit, va fi mântuit” (Matei 10:21-22; 24:9-10). De fiecare dată când biserica a suferit prigoană, adevărații credincioși au fost dați în mâinile asupritorilor, adesea de membrii familiilor lor, pentru care siguranța și prosperitatea au însemnat mai mult decât devotamentul și fidelitatea. Prietenia și dragostea prefăcută devin un mijloc de trădare. Acela este, de asemenea, și momentul în care loialitatea autentică iese la iveală, adesea cu un preț mare de plătit.

Cel **obraznic** este **nepăsător**, neglijent și nechibzuit. Această caracteristică nu este atât de serioasă cum sunt majoritatea celorlalți și adesea este manifestată în mod inconștient. Cel egocentric este atât de preocupat de propriile sale interese, încât pur și simplu nu observă oamenii și lucrurile din jurul său, care nu au legătură cu acele preocupări egoiste.

Este de la sine înțeles că iubitorul de sine este **îngâmfat (încezut)**, având o părere mult mai înaltă despre sine decât imaginea adevărată. *Tuphō* (**îngâmfat**) are înțelesul de bază de a fi înfumurat sau cu nasul pe sus, astfel încât ceea ce este în afara lumii limitate la propria sa persoană nu poate fi văzut.

Pavel l-a sfătuit pe Timotei în prima sa epistolă că un bătrân sau prezbiter nu ar trebui să “fie întors la Dumnezeu de curând, ca nu cumva să se îngâmfă și să cadă în osânda diavolului” (1 Timotei 3:6). În aceeași epistolă, apostolul spune că îngâmfarea este cu siguranță semnul unui învățător fals, certificând din nou inevitabila legătura dintre doctrina greșită și trăirea greșită. Un învățător fals care “învață ... pe oameni învățătura deosebită, și nu se ține de cuvintele sănătoase ale Domnului nostru Isus Hristos și de învățătura care duce la evlavie, este plin de mândrie, și nu știe nimic: ba încă are boala cercetărilor fără rost și a certurilor de cuvinte, din care se naște pizma, certurile, clevetirile, bănuielile rele” (1 Timotei 6:3-4).

Ultima caracteristică păcătoasă a periculoșilor învățători falși dată în această listă extinsă, însă nu și exhaustivă, este faptul că ei sunt **iubitori mai mult de plăceri decât iubitori de Dumnezeu. Iubitori de plăceri** traduce cuvântul grecesc *philēdonos*, un compus al *philos* (iubitor) și *hēdonē* (**plăcere**), de unde noi avem cuvintele “hedonist” și “hedonism.” Pe lângă toate celelalte păcate ale sale, învățătorul fals este un hedonist iubitor de sine și nebul după plăceri.

Ar trebui observat faptul că **plăcere**, în special în acest context, nu este limitat la dorința de confort, mâncare bună, satisfacție sexuală și alte satisfaceri ale dorințelor, care sunt în mod normal asociate cu hedonismul. Așa cum s-a menționat deja, un egocentric își găsește, de asemenea, plăcerea și în lucruri cum sunt bărfa răutăcioasă, brutalitatea și trădarea. Satisfacția sa vine, în parte, din durerea și necazul pe care el îl pricinuieste în mod sadic altora, inclusiv părinților și presupușilor prieteni.

Această **plăcere** depravată nu este iubită *mai mult decât* Dumnezeu, ci **mai degrabă ... decât pe Dumnezeu**. Cu alte cuvinte,

adevăratul Dumnezeu nu are loc în gândirea și în trăirea unui învățător fals sau a cuiva care este egocentric. Isus i-a spus lui Nicodim: “și judecata aceasta stă în faptul că, odată venită Lumina în lume, oamenii au iubit mai *degrabă* întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele” (Ioan 3:19).

Este imposibil ca cei care iubesc **mai degrabă plăcerile decât pe Dumnezeu** să asculte prima sau a doua mare poruncă. Ei nu-L pot iubi cu adevărat pe Dumnezeu sau pe aproapele lor și nu au dorința autentică de a împlini aceste porunci. Isus a spus clar că omul nu poate avea decât un singur dumnezeu, iar pentru iubitorul de sine, omul este propriul său dumnezeu. Satan nu a dus niciodată lipsă de dumnezei falși cu care să ispitească pe om și, cu siguranță, cel mai folositor cauzei sale este propriul dumnezeu. Lucifer a căzut din înaltul și magnificul său loc din cer, pentru că a devenit propriul său dumnezeu și de atunci s-a străduit din greu să ispitească cu aceeași formă de idolatrie omenirea căzută în păcat.

ȘARLATANII RELIGIEI

„având doar o formă de evlavie, dar tăgăduindu-i puterea. Depărtează-te de oamenii aceștia” (3:5)

Liderii din biserică, care promovează sisteme false de credință și standarde deformate de viață sunt nu doar iubitori de sine, ci și niște șarlatani ai religiei.

Formă vine din *morphsis*, care se referă la forma și aparența exterioară, cum este cea a unei siluete, care este un contur lipsit de detalii sau o umbră a unui obiect. Ca și necredincioșii cărturari și farisei, iubitorii de sine sunt preocupați doar de **forma** exterioară, de “partea de afară a paharului și a blidului, dar înăuntru sunt pline de răpire și de necumpătare” (Matei 23:25). Ei sunt falsuri religioase, șarlatani religioși, care pretind a fi lideri creștini. Ei susțin că sunt robi ai lui Dumnezeu și învățători ai Cuvântului Său, însă în realitate sunt robi ai lui Satan și răspândesc minciunile sale. Din nou ca și cărturarii și fariseii care l s-au împotrivit lui Isus, ei “[au] de tată pe diavolul; și [vor să împlinescă] poftele tatălui [lor]. El de la început a fost ucigaș; și nu stă în adevăr, pentru că în el nu este adevăr. Ori de câte ori spune o minciună, vorbește din ale lui, căci este mincinos și tatăl minciunii” (Ioan 8:44).

Faptul că învățătorii falși au o **formă de evlavie**, care reprezintă doar conturul Creștinismului fără substanță, îi face a fi cu mult mai periculoși, deoarece membrii imaturi din biserică vor accepta Creștinismul lor cu elemente păgâne ca fiind adevărata credință. Ca și majoritatea celorlalte trăsături rele de caracter pe care Pavel tocmai le-a menționat, aceasta nu era nouă printre oamenii lui Dumnezeu, ci repetată în mod frecvent în Israelul antic. Ezechiel a avertizat cu privire la astfel de impostori, care “cu gura vorbesc dulce de tot, dar cu inima umblă tot după poftele lor” (Ezechiel 33:31). Pavel l-a prevenit pe Tit că astfel de oameni “se laudă că cunosc pe Dumnezeu, dar cu faptele îl tăgăduiesc, căci sunt o scârbă: nesupuși, și netrebniți pentru orice faptă bună” (Tit 1:16).

Satan este înșelător și subtil, căci niciodată nu spune adevărul despre nimic, deși el încearcă frecvent să folosească în avantajul lui un adevăr parțial sau un adevăr scos din context ca și atunci când i-a citat lui Isus din Scriptură în timpul ispitirilor din pustie (Matei 4:6). Iar cele mai periculoase atacuri ale lui Satan împotriva oamenilor lui Dumnezeu vin din interiorul bisericii prin acei învățători și predicatori falși care pretind că vorbesc din partea lui Dumnezeu.

Înșelăciunea unor astfel de lideri falși este văzută în tăgăduirea adevăratei **puteri** pline de har și dătătoare de viață a adevăratei Evanghelii. Deși este prezentat în multe feluri convingătoare, mesajul lor este gol, lipsit de valoare și distructiv, care îi ține pe sprijinitorii lui în afara Împărăției. Liderii neevlavioși nu au dragoste pentru Dumnezeu și nu au dragoste pentru Cuvântul Său sau pentru oamenii Săi, ci au dragoste doar pentru ei înșiși.

Adevăraților credincioși li s-a dat o poruncă de neclintit pentru a **evita oameni ca aceștia** și a respinge falsele lor doctrine, pe care ei le aduc ca învățătură, și falsele lor standarde, după care trăiesc. Iar pentru că verbul *apotreō* (evită) este aici la persoana a doua, ideea este de *a te întoarce* de la ei (“Depărtează-te de oamenii aceștia”). Indiferent cât de convingătoare poate părea o idee falsă sau cât de sincer poate părea un învățător fals, noi trebuie să luăm atitudine și să **evităm oameni ca aceștia**. Noi ar trebui să **evităm** și să continuăm a evita pe acești **oameni** oricând, oriunde și oricum ar putea ei să ne confrunte. Fie că erezia lor este sacramentalism, raționalism, ecumenism, subiectivism, experiențialism, misticism, pragmatism sau oricare din nenumărate alte idei periculoase, atât ei, cât și ideile lor neevlavioase trebuie să fie respinse. Ca și cu banii falși, nu este necesar să cunoști fiecare detaliu

fals al unei învățături, ci este suficient să recunoști ceea ce nu se potrivește cu lucrul real, și anume – Cuvântul lui Dumnezeu. Fie că un fals este o fraudă bine înfăptuită sau că este doar o falsificare de proastă calitate, ambele sunt la fel de lipsite de valoare.

Există trei principii pentru a judeca dacă un învățător sau un predicator este sau nu al lui Dumnezeu. Primul lucru care trebuie evaluat este crezul său, convingerile și ideile specifice pe care el le expune. Este oare Scriptura, întreaga Scriptură, baza pentru tot ceea ce el crede și face sau folosește doar anumite pasaje biblice în mod selectiv pentru a sprijini idei nebiblice? Dacă crezul său nu se ridică la nivelul Scripturii sau dacă el diminuează importanța doctrinei, nimic altceva despre el nu mai contează, deoarece în mod evident nu vorbește din partea lui Dumnezeu și nu a fost trimis de El.

Al doilea principiu pentru examinare este caracterul personal și reflecția acestuia în stilul său de viață. Chiar dacă doctrina declarată a cuiva este ortodoxă, dreaptă, trăirea neevlavioasă trădează o inimă rea. Crezul evlavios produce întotdeauna trăire evlavioasă.

Un al treilea aspect al cercetării unui lider evlavios este analiza convertirilor săi, a adepților săi devotați. Dacă cei care-i sunt devotați sunt slabi, confuzi sau nepreocupați de doctrină, iar dacă trăirea lor nu reflectă standardele biblice, însuși liderul nu este evlavios în mod aproape cert, deoarece liderii evlavioși nu se laudă și nici nu sunt mulțumiți cu a avea convertiți neevlavioși. Învățătorii și predicatorii care-L cinstesc pe Hristos și care sunt iubitori ai Scripturii vor avea convertiți care-L cinstesc pe Hristos și iubesc Scriptura. Șarlatanii religioși, pe de altă parte, vor avea convertiți după propria lor imagine.

CEI CE-I PRIND ÎN CURSĂ PE CEI SLABI

„Sunt printre ei unii, care se vâra prin case, și momesc pe femeile ușuratece îngreuiate de păcate și frământate de felurite poftes, care învață întotdeauna și nu pot ajunge niciodată la deplina cunoștință a adevărului.” (3:6-7)

Un al treilea indiciu identificator al învățătorilor falși este că ei îi capturează pe cei slabi. Această caracteristică nu se aplică tuturor învățătorilor falși, însă este specifică unora dintre ei. *Endunō* (intră, se vâra) are sensul de faptă ascunsă și, de aceea, de a se furișa înăuntru

nedetectați. Ca toți liderii neevlavioși, care au venit din biserică, acești oameni sunt deghizați. Iuda a scris că “s-au strecurat printre voi unii oameni scriși de mult pentru osândă aceasta, oameni neevlavioși care schimbă în desfrânare harul Dumnezeului nostru și tăgăduiesc pe singurul nostru Stăpân și Domn Isus Hristos.” (Iuda 1:4).

Țintele favorite ale acestor falși învățători sunt **femeile ușuratece [care sunt] îngreuiate de păcate și frământate de felurite poftes**. Deoarece ele sunt adâncite în păcate și poftes stricate, care le apasă emoțional și spiritual, femeile ușuratece, pe care de descrie Pavel aici, sunt în special vulnerabile la a fi seduse din punct de vedere religios de către învățătorii falși. Ele sunt slabe în ce privește adevărul și slabe în ce privește virtutea, simțind povara grea a păcatelor și vinovăția provocată de acestea. Și așa cum doctrina greșită duce la o trăire greșită, așa poate trăirea lor greșită să ducă ușor la îmbrățișarea doctrinei false. Așa cum Eva a fost prima țintă, fiind un vas mai slab (1 Petru 3:7), așa continuă Satan să țintească femei ca și prizonieri inițiali. Sectele nu sunt întotdeauna create de femei, însă femeile sunt adeptele cele mai numeroase și mai devotate ale acestora.

Adesea mutându-se de la un grup sau un învățător fals la altul, astfel de femei **învață întotdeauna și nu pot ajunge niciodată la deplina cunoștință a adevărului**. Dacă ele ajung în biserică, sunt în special susceptibile la idei care au înțeles creștin. Însă neștiința lor privitoare la Scriptură și trăirea lor păcătoasă le fac a fi complet lipsite de discernământ și neajutate împotriva perceptelor nebiblice și neevlavioase. Ele învață continuu despre toate lucrurile cu excepția **cunoștinței adevărului**. Deoarece legalismul se ocupă doar de performanța exterioară, acest curent este foarte atractiv. Mulți astfel de bărbați și femei se bucură să găsească o cale care promise să-i împace cu Dumnezeu doar prin aderarea la anumite forme exterioare și conformarea după anumite standarde de comportament.

Epignōsis (cunoștință) se referă la o profundă înțelegere, pricepere și discernământ, nu doar o cunoștință a adevărurilor reale. **Cunoștința adevărului** este ceea ce Dumnezeu vrea ca toți copiii Săi să aibă și cea pentru care Domnul nostru a mijlocit pentru noi: “Sfințește-i prin adevărul Tău: Cuvântul Tău este adevărul” (Ioan 17:17). De fapt, Dumnezeu “voiește ca toți oamenii să fie mântuiți și să vină la cunoștința adevărului” (1 Timotei 2:4; 2 Timotei 2:25; 2 Petru 3:9). Reflectând acea dragoste divină, Pavel a căutat chiar și mântuirea celor care erau

„potrivnici” față de Evanghelie, sperând că poate „Dumnezeu le va da pocăința, ca să ajungă la cunoștința adevărului” (2 Timotei 2:25).

CEI CE SE ÎMPOTRIVESC ADEVĂRULUI

„După cum Iane și Iambre s-au împotrivit lui Moise, tot așa și oamenii aceștia se împotrivesc adevărului, ca unii care sunt stricați la minte și osândiți în ce privește credința. Dar nu vor mai înainta; căci nebunia lor va fi arătată tuturor, cum a fost arătată și a celor doi oameni.” (3:8-9)

Deși Iane și Iambre nu sunt menționați în Exod sau în vreo altă carte a Vechiului Testament, se poate ca ei să fi fost printre magicienii de la curtea faraonului care au imitat multe din minunile Domnului făcute prin Moise. Deoarece Iane înseamnă probabil „cel ce seduce”, iar Iambre „cel ce se răzvrătește”, acestea se poate să fi fost nume simbolice care au fost date mai târziu acestor oameni. Tradiția iudaică spune că ei au pretins că s-au convertit la Iudaism pentru a submina misiunea divină a lui Moise de a elibera pe Israel din Egipt. În acest mod, ei au determinat facerea și închinarea la vițelul de aur, în timp ce Moise era pe Muntele Sinai, primind Legea de la Dumnezeu, iar ei au fost uciși de către Leviți împreună cu alți idolatri (vezi Exod 32). Această posibilitate ar corespunde cu avertismentul lui Pavel privitor la liderii falși, care macină biserica din interior. După cum acei doi oameni s-au împotrivit lui Moise în învățătura sa și în conducerea vechiului Israel, tot așa și oamenii aceștia din Efes [s-au împotrivit] adevărului Evangheliei.

Dacă Iane și Iambre au fost cu adevărat printre magicienii egipteni, se poate ca Pavel să avertizeze că, în mod similar, acești oameni din biserica primară să fi făcut fapte magice. Se poate ca ei să fi fost ca și acei „Hristoși mincinoși și prooroci mincinoși”, care în zilele din urmă „vor face semne mari și minuni, până acolo încât să înșele, dacă va fi cu puțință, chiar și pe cei aleși” (Matei 24:24; 2 Tesaloniceni 2:9)

Acei învățători falși erau oameni stricați la minte. Cuvântul grecesc din care derivă expresia stricați la minte este un participiu perfect pasiv, indicând o stare întemeiată, continuă și invariabilă. Despre astfel de depravați a declarat Pavel: „Fiindcă n-au căutat să păstreze pe Dumnezeu în cunoștința lor, Dumnezeu i-a lăsat în voia minții lor

blestemate, ca să facă lucruri neîngăduite. ... Și, cu toate că știu hotărârea lui Dumnezeu, că cei ce fac asemenea lucruri, sunt vrednici de moarte, totuși, ei nu numai că le fac, dar și găesc de buni pe cei ce le fac” (Romani 1:28, 32).

Deoarece ei au respins credința, ei înșiși au fost respinși (osândiți) de Dumnezeu în ceea ce privește credința. Adokimos (respins) era folosit pentru metale care nu treceau testul purității și erau aruncate. Cuvântul era, de asemenea, folosit și pentru falsificări de diferite feluri. Faptul că oamenii erau respinși în ceea ce privește credința indică clar faptul că Pavel vorbea despre indivizi din interiorul bisericii, care doar au pretins că sunt creștini.

Apostolul a muștrat pe unii membri din biserica din Corint: „Pe voi înșivă încercați-vă dacă sunteți în credință. Pe voi înșivă cereți-vă. Nu recunoașteți voi că Isus Hristos este în voi? Afară numai dacă sunteți lepădați [adokimos].” (2 Corinteni 13:5; v. 6-7). Pavel a folosit cuvântul în epistola anterioară către acea biserică, exprimându-și teama „ca nu cumva, după ce [a] propovăduit altora, [el însuși să fie] lepădat [adokimos]” (1 Corinteni 9:27). Bineînțeles că nu vorbea despre lepădarea de la mântuire, așa cum acei oameni erau respinși (osândiți) în ceea ce privește credința, ci vorbea despre a fi descalificat prin a nu mai fi un instrument, un vas de cinste al Domnului în lucrare.

Pavel l-a asigurat pe Timotei că, în ciuda marii dezordini și dezastrului pe care ei îl cauzează în biserică, astfel de oameni nu vor mai înainta. Cu alte cuvinte, ei pot vătăma serios biserica și pot împiedica pe mulți nemântuiți să devină mântuiți; însă ei nu pot răpi pe oamenii Săi ce au fost răscumpărați pentru mântuire. Însuși Isus ne asigură că „porțile Locuinței morților nu ... vor birui” biserica Sa (Matei 16:18) și că „Tot ce-Mi dă Tatăl, va ajunge la Mine; și pe cel ce vine la Mine, nu-l voi izgoni afară” (Ioan 6:37). Până în momentul venirii Domnului, „se vor scula Hristoși mincinoși și prooroci mincinoși. Ei vor face semne și minuni, ca să înșele, dacă ar fi cu puțință, și pe cei aleși” (Marcu 13:22). Însă ei nu vor mai progresa în planurile lor rele.

De multe ori de-a lungul istoriei, biserica a fost atât de sever persecutată, încât credincioșii s-au temut nu doar pentru viețile lor, ci pentru însăși existența bisericii. Însă Dumnezeu are o graniță care delimitează lucrarea lui Satan nu doar în biserică, ci și în lume. El este limitat divin și nu-și poate rupe legătura, nici nu-și poate mări raza de acțiune.

Mai devreme sau mai târziu, **nebulnia** sau neadevărul învățătorilor și predicatorilor falși vor fi recunoscute de către toți oamenii lui Dumnezeu, **cum a fost arătată și nebunia celor doi oameni**, Iane și Iambre, din vechiul Israel. În timp ce acești “oameni răi și înșelători vor merge din rău în mai rău, [amăgind] pe alții, și [amăgindu-se] și pe ei înșiși” (v. 13), afundarea lor în adâncul păcatului și al abaterii de la valoarea adevărului, care îi înșeală pe ei și pe alți oameni neevlavioși, încetează a mai înșela pe oamenii lui Dumnezeu, care disting clar neadevărul.

Acest pasaj conține mai multe lecții, explicite sau implicite, pentru credincioșii din ziua de azi. Mai întâi, noi trebuie să realizăm faptul că biserica se află într-un război spiritual, un război care se va intensifica în timp ce a doua venire a lui Hristos se apropie tot mai mult. În al doilea rând, noi trebuie să avem discernământ din punct de vedere doctrinal, să testăm fiecare mesaj care susține a fi creștin, trecându-l prin filtrul Cuvântului lui Dumnezeu, așa cum au făcut iudeii temători de Dumnezeu din Berea, care “au primit Cuvântul cu toată râvnă”, însă au examinat cu grijă “Scripturile în fiecare zi, ca să vadă dacă” ceea ce Pavel și Sila le spuneau “[era] așa” (Fapte 17:11).

În al treilea rând, noi trebuie să fim curați și sfinți, vase de cinstă pentru a fi folosiți de Domnul. Neprihănirea lui Hristos este protecția noastră împotriva învățătorilor falși, doctrinei false și împotriva trăirii neevlavioase. În al patrulea rând, noi trebuie să fim răbdători, ceea ce este o sarcină dificilă pentru mulți creștini din ziua de azi care vor răspunsuri imediate la întrebările lor și rezolvări rapide ale problemelor lor. Noi știm că rezultatul final este sigur, că victoria deja aparține lui Hristos și bisericii Sale, însă reala vreme a victoriei se poate să fie mai departe decât **nc-ar plăcea nouă să gândim**. Între timp, responsabilitatea noastră este de a rămâne credincioși (vezi 1 Corinteni 4:2).

Biserica din ziua de azi întâmpină vremuri de o dificultate și un pericol de neegalat. În timp ce oportunitățile extraordinare pentru răspândirea Evangheliei cresc cu rapiditate după dezintegrarea unei mari părți a lumii comuniste, atacurile asupra bisericii cresc și ele, de asemenea, cu mare rapiditate. Erezia, apostazia, voința proprie și decăderea morală împânzesc biserica evanghelică. Ca și celulele canceroase care se răzvrătesc împotriva trupului, aceste răutăți sunt în rebeliune împotriva lui Dumnezeu prin alterarea și slăbirea bisericii, care este trupul lui Hristos. Asemeni celulelor canceroase, răutățile se multiplică rapid, înăbușă și distrug celulele sănătoase. Asemănător

globulelor albe din sânge, care nu vor ataca celulele canceroase, deoarece se identifică cu trupul, mulți naivi și nepăsători lideri ai bisericii nu fac nimic împotriva depravării din biserică doar pentru că aceasta se ascunde sub masca credinței convenționale. Altfel spus, o mare parte din biserică este în răzvrătire împotriva Domnului.

În vremurile ce urmează, creșterea violenței împotriva Împărăției lui Dumnezeu din partea împărăției întunericului se va intensifica. Ca în orice război, vor exista vremuri de calm relativ, însă Cuvântul lui Dumnezeu ne asigură de răutatea ce se află în continuă creștere, care va culmina odată cu apariția lui Anticrist, principalul înșelător și dușman al lui Dumnezeu în afară de Satan însuși. Ca și acei lupi care aveau să intre în turma din Efes și să încerce să o distrugă din interior (Fapte 20:29-30), Anticrist, împreună cu alți hristoși falși, apostoli falși și profeți falși, vor ieși din Creștinism.

Înainte de apariția Anticristului, ne informează Pavel, va veni mai întâi marea apostazie, care, prin definiție, este o cădere de la Dumnezeu și de la adevărul Său. În apogeul puterii sale, Anticrist, “omul fărădelegii, fiul pierzării, potrivnicul, care se înalță mai presus de tot ce se numește ‘Dumnezeu’ sau de ce este vrednic de închinare, ... se va așeza în Templul lui Dumnezeu, dându-se drept Dumnezeu. ... Arătarea lui se va face prin puterea Satanei, cu tot felul de minuni, de semne și puteri mincinoase” (2 Tesaloniceni 2:2-5, 9). Noi știm că înfrângerea sa este sigură, deoarece “Domnul Isus îl va nimici cu suflarea gurii Sale, și-l va prăpădi cu arătarea venirii Sale” (v. 8). Însă înainte ca înfrângerea finală să se realizeze – înainte și în timpul mării apostazii și înainte ca Domnul să ia la El ceea ce este al Său prin Răpire – biserica va continua să treacă prin atacuri mari din partea adversarului.

Chiar și acum, atacurile împotriva lui Dumnezeu și împotriva adevărului Său și a neprihănirii Sale vin din atât de multe părți și în atât de multe forme, încât este greu pentru oamenii Săi să știe ce front să-l apere. Creștinii, care știu să discearnă lucrurile, sunt puși la grea încercare – a ști care fals să-l refuze sau cărui compromis moral să i se opună. Nici un credincios, indiferent cât este de înzestrat și de binevoitor, nu este capabil să lupte pe toate fronturile. Însă noi nu suntem chemați să câștigăm singuri bătăliile lui Dumnezeu și sunt încrezuți și nebuni cei care încearcă acest lucru. Totuși, El Se așteaptă ca noi să ne supunem Lui cu toată ființa noastră și cu tot ceea ce avem, fiind gata să fim folosiți oriunde și în orice fel ne conduce El.

Luptând Împotriva Apostaziei

Tu, însă, ai urmărit de aproape învățătura mea, purtarea mea, hotărârea mea, credința mea, îndelunga mea răbdare, dragostea mea, răbdarea mea, prigonirile și suferințele care au venit peste mine în Antiohia, în Iconia și în Listra. Știi ce prigoniri am răbdat; și totuși Domnul m-a izbăvit din toate. De altfel, toți cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Hristos Isus, vor fi prigoniiți. Dar oamenii răi și înșelători vor merge din rău în mai rău, vor amăgi pe alții, și se vor amăgi și pe ei înșiși. Tu să rămâi în lucrurile pe care le-ai învățat și de care ești deplin încredințat, căci știi de la cine le-ai învățat. (3:10-14)

Așa cum s-a menționat în introducere, Pavel a avut trei priorități principale în viața sa: să-L cunoască pe Hristos, să apere adevărul lui Hristos (Scriptura) și să slujească în numele lui Hristos. În mare parte, ambele sale epistole către Timotei se concentrează asupra celei de-a doua priorități, apărarea adevărului revelat al lui Dumnezeu.

Există multe predici cu caracter relațional în ziua de azi, care încearcă să-i facă pe oameni să se simtă mai bine cu privire la ei înșiși și cu privire la ce ar simți Dumnezeu față de ei, însă există prea puțină apărare puternică a întregului adevăr. Ca și în majoritatea perioadelor istoriei bisericii, apărătorii puternici și eficienți ai credinței sunt foarte rari. Nu mulți pastori și învățători strigă cu putere pentru curăția doctrinară și morală și pentru trăirea, respectiv, crezul bun.

Biserica din Noul Testament a întâmpinat aceeași dificultate. "Prea iubiiților, pe când căutam cu tot dinadinsul să vă scriu despre mântuirea noastră de obște" – a spus Iuda – "m-am văzut silit să vă scriu ca să vă îndemn să luptați pentru credința care a fost dată sfinților odată pentru totdeauna. Căci s-au strecurat printre voi unii oameni scriși de

mult pentru osânda aceasta, oameni neevlavioși care schimbă în desfrânare harul Dumnezeuului nostru și tăgăduiesc pe singurul nostru Stăpân și Domn Isus Hristos” (Iuda 1:3-4).

Pavel continuă aici să se concentreze asupra slujbei lui Timotei de a fi un puternic și loial apărător al credinței, evidențiind două calificative necesare pentru un astfel de apărător: a avea un model puternic ca și mentor spiritual (v. 10-13) și a avea convingeri puternice, zidite pe o temelie spirituală (v. 14). Despre un al treilea calificativ, și anume o puternică aderare la suficiența și autoritatea scripturală, se va discuta în următorul capitol al comentariului. Deoarece Timotei deja avea aceste calificative, menționarea lor aici este doar o recapitulare și aducere aminte. Timotei nu ar trebui să aibă nici o scuză, pentru că nu este puternic și triumfător în lupta împotriva apostaziei, deoarece el a fost privilegiat să observe pe cel mai nobil soldat în luptă – Pavel.

UN EXEMPLU PUTERNIC CA ȘI MENTOR SPIRITUAL

„Tu, însă, ai urmărit de aproape învățătura mea, purtarea mea, hotărârea mea, credința mea, îndelunga mea răbdare, dragostea mea, răbdarea mea, prigonirile și suferințele care au venit peste mine în Antiohia, în Iconia și în Listra. Știi ce prigoniri am răbdat; și totuși Domnul m-a izbăvit din toate. De altfel, toți cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Hristos Isus, vor fi prigoniți. Dar oamenii răi și înșelători vor merge din rău în mai rău, vor amăgi pe alții, și se vor amăgi și pe ei înșiși.” (3:10-13)

Conjunția **însă** marchează un contrast și o schimbare a evidențierii. Lucrarea și caracterul credincios al lui Pavel sunt puse în contrast cu lucrarea și caracterul neevlavios al învățătorilor și predicatorilor falși (“oamenii,” v. 2) menționați în versetele 1-9. Apostolul îi spune fiului său în credință că, spre deosebire de acei eretici, “**tu ai urmărit viața și lucrarea mea.**” Pavel îi reamintește de caracterul acelei lucrări pentru a ajunge la porunca din versetul 14 “tu să rămâi în lucrurile pe care le-ai învățat și de care ești deplin încredințat.” Aceasta este porunca principală din această secțiune. Timotei a avut parte de cea mai bună pregătire, petrecând câteva decenii alături de Pavel. El a cunoscut în mod direct ceea ce a fost nevoie pentru a combate abaterile și a păstra adevărul. Acesta nu era timpul potrivit pentru el să eșueze, căzând sub presiunea dificultății.

Cu excepția celor 12 și a celorlalți ucenici, care au fost învățați de Isus în timpul întrupării Sale, nici un creștin nu a avut un exemplu și un mentor mai mare decât a avut Timotei în Pavel.

Adesea suntem influențați mai mult decât ne dăm seama de cei cu care am trăit, cu care am lucrat și alături de care am slujit. Uneori această influență este spre binele nostru, alteori nu; uneori este conștientă și directă, iar alteori are un caracter inconștient și indirect. Din acest motiv, este de o importanță inestimabilă ca, atât cât ține de noi înșine, să avem mare grijă în alegerea celor cu care ne asociem, în special dacă ei sunt în poziții ce ne pot influența spiritual.

În contrast cu învățătorii falși (v. 1-9), Timotei a urmărit de aproape puterea adevărului. *Parakolouthēō* (**urmat**) literal înseamnă a acompania, a însoți și era folosit metaforic pentru conformarea față de ceva din pricina convingerii. În Grecia antică, filosofii au folosit cuvântul pentru a descrie relația strânsă dintre un învățător și ucenicul său. Acest termen însemna “a studia cu atenție” sau “a lua ca și un exemplu de urmat.” William Barclay spune despre acest termen:

Înseamnă a urma *fizic* o persoană, a te ține scai de el, a fi alături de el și la bine, și la greu. Înseamnă a urma *mental* o persoană, a fi nelipsit de la învățătura sa și a înțelege pe deplin înțelesul și semnificația a ceea ce spune el. Înseamnă a urma *spiritual* o persoană, nu doar a înțelege ceea ce spune, ci de asemenea și a îndeplini ideile sale, fiind acel gen de persoană cum ne dorește el să fim. (*The Letters to Timothy Titus and Philemon* [Philadelphia: Westminster, 1957], 224)

Acest înțeles cuprinzător reprezintă cu siguranță ceea ce a avut Pavel în minte. El a vrut ca Timotei să-și modeleze după el crezurile sale, gândirea sa și stilul său de viață. Totuși, el îi spunea mai în detaliu ucenicului său, dragului său prieten și fiu în credință ceea ce a spus credincioșilor din Corint cam cu zece ani mai devreme: “De aceea vă rog să călcați pe urmele mele” (1 Corinteni 4:16). “Pentru aceasta v-am trimis pe Timotei,” – a continuat el – “care este copilul meu prea iubit și credincios în Domnul. El vă va aduce aminte de felul meu de purtare în Hristos și de felul cum învăț eu pe oameni pretutindeni în toate Bisericile” (v.17). Chiar și în acea vreme, el avea mare încredere în Timotei. Așa cum a avut încredere că Timotei avea să slujească cu

credincioșie în Corint, el acum a avut încredere în slujirea lui cu credincioșie în Efes.

Ca fiecare dintre noi, Timotei era ispitit de slăbiciuni și ezitări, și se poate ca el să fi fost într-o astfel de luptă când Pavel i-a scris această a doua epistolă. Ba mai mult, apostolul era sigur că, cu ajutorul unei încurajări și încrederi în Domnul, Timotei avea să-și recâștige devotamentul și zelul său anterior.

În textul grecesc, articolul definit precede fiecare din substantivele descriptive din versetele 10 și 11, conectând gramatical pe fiecare din ele la pronumele posesiv **mea** și, astfel, evidențiind aceasta în mod repetat. Ideea este redată prin succesiunea: **învățătura mea, purtarea mea, hotărârea mea** și așa mai departe.

Fiecare biserică, colegiu creștin, școală biblică, seminar și orice altă organizație creștină ar trebui să fie condusă de lideri care să fie nu doar corecți în doctrină și morali în stilul de viață, dar care să fie, de asemenea, curajoși și devotați apărători ai credinței, multiplicându-se, la rândul lor. Ei ar trebui să fie gata să-L urmeze pe Domnul și să conducă biserica Sa în timpul vremurilor și circumstanțelor periculoase indiferent care este prețul pe care-l au de plătit, ținând cu statornicie stindardul revelației divine a lui Dumnezeu din Scriptură.

Cele 9 calități ale liderului sau caracteristici, menționate în 3:10-13 pot fi împărțite în trei categorii: sarcini ale slujirii (**învățătura, purtare, hotărâre**, v. 10a), virtuți personale (**credință, răbdare, dragoste, perseverență**, v. 10b), și experiențe dificile, sintetizate prin **prigoniri și suferințe** (v. 11-13).

SARCINI ALE SLUJIRII

„**învățătura mea, purtarea mea, hotărârea mea**” (3:10a)

Didaskalia (**învățătura**) este un termen general ce se referă la instruire sau “doctrină”, așa cum este uneori tradus. Referința este aici în mod specific la **învățătura** apostolică de inspirație divină, pe care Timotei a auzit-o explicit atât de des și cu atâta atenție de la Pavel (**mea**), preaiubitul său mentor. Câteva versete mai jos, el amintește lui Timotei că “Toată Scriptura este însoflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire” (v. 16). **Învățătura** sa includea tot “ce [Timotei a] auzit de la [Pavel], în fața multor martori”, adevăruri pe care el, la rândul lui, trebuia să le

“[încredințe] la oameni de încredere, care să fie în stare să învețe și pe alții” (2:2).

Pentru că el era “apostol al lui Hristos Isus, prin voia lui Dumnezeu” (1:1), **învățătura** lui Pavel era învățatură apostolică și, de aceea, învățatură divină. Avea să vină și timpul când ascultătorii lui Timotei nu aveau să mai “sufere învățatura sănătoasă; ci îi vor gădila urechile să audă lucruri plăcute, și își vor da învățatori după poftele lor” (4:3). Din acest motiv, Pavel i-a poruncit: “Te rog fierbinte, înaintea lui Dumnezeu și înaintea lui Hristos Isus, care va judeca viii și morții, și pentru arătarea și Împărăția Sa: propovăduiește Cuvântul, stăruiește asupra lui la timp și ne la timp, muștră, ceartă, îndeamnă cu toată blândețea și învățătura” (v. 1-2).

Timotei a urmărit și urmărea neconținut **purtarea** lui Pavel, stilul său de viață, modelul său de trăire zilnică. Felul de trai al lui Timotei corespundea, ca și în cazul lui Pavel, cu învățătura sa, trăind și împlinind ceea ce predica.

Această combinație este imperativă pentru orice slujire eficientă. Dumnezeu este în stare să scoată rezultate bune din orice predică sau învățatură a autenticului Său Cuvânt, chiar și atunci când unii predicatori și învățatori “din duh de ceartă vestesc pe Hristos nu cu gând curat”. Cu toate acestea, Pavel s-a bucurat că “fie de ochii lumii, fie din toată inima, Hristos [era] propovăduit” (Filipeni 1:17-18). Totuși, lucrarea lui Hristos este supusă ridiculizării și este stânjenită în mod serios când o viață neevlavioasă contrazice un mesaj evlavios. Doar Domnul știe cât de multă stricăciune este adusă Împărăției Sale și numelui Său prin eșecul moral al celor cărora El le încredințează proclamarea și prezentarea Evangheliei.

A treia sarcină a lucrării pe care Timotei a observat-o la Pavel era cea de a avea un **scop**, o **hotărâre** după voia lui Dumnezeu. **Scopul** unui lider este legat de motivația personală pentru slujire, pasiunea arzătoare a inimii sale. Pavel se afla în constrângeri și lipsuri, mărturisind: “vai de mine, dacă nu vestesc Evanghelia!” (1 Corinteni 9:16). Totuși, aceasta era o presiune interioară, o supunere voluntară a tot ceea ce avea față de Domnul, de închinarea Domnului, de slujba Domnului și față de oamenii Lui. El nu era forțat de Dumnezeu să facă lucrarea de slujire, ci slujea de bună voie și cu bucurie peste tot, așa cum a făcut în Efes. El le-a reamintit prezbiterilor acelei biserici: “Știți cum m-am purtat cu voi în toată vremea, din ziua dintâi, în care am pus piciorul pe pământul Asiei. Am slujit Domnului cu toată smerenia, cu multe lacrimi, și în mijlocul

încercărilor... n-am ascuns nimic din ce vă era de folos, și nu m-am temut să vă propovăduiesc și să vă învăț înaintea norodului și în case, și să vestesc iudeilor și grecilor: pocăința față de Dumnezeu și credința în Domnul nostru Isus Hristos” (Fapte 20:18-21). Oriunde a slujit Pavel, ar fi putut spune ceea ce le-a spus și lor: “De aceea vă mărturisesc astăzi, că sunt curat de sângele tuturor. Căci nu m-am ferit să vă vestesc tot planul lui Dumnezeu” (v. 26-27). El și-a îndeplinit mereu responsabilitatea de a proclama, fără compromis sau abatere, Evanghelia lui Isus Hristos și toată învățătura Cuvântului lui Dumnezeu.

Acest puternic impuls interior creează o viață de integritate și credincioșie, o viață în care adevărul proclamat este adevărul trăit. Astfel de lucruri, cum sunt confortul, dragostea de sine, împlinirea de sine, imaginea publică și instinctul de auto-protejare nu au avut nici o importanță pentru Pavel și nu ar trebui să aibă nici pentru Timotei. Singura mare motivație a vieților lor era pasiunea totală de a împlini scopul chemării lor divine spre slava lui Dumnezeu.

VIRTUȚI PERSONALE

„credința mea, îndelunga mea răbdare, dragostea mea, răbdarea mea,” (3:10b)

Pavel a vrut, de asemenea, ca Timotei să persevereze pe calea credinței. După cum s-a observat în discuția din 2:22, *pistis* (credință) aici ar fi mai bune tradus prin “credincioșie,” așa cum este în Romani 3:3, referindu-se la Dumnezeu și în Galateni 5:22, referindu-se la roada Duhului (1 Timotei 2:15; 4:12). Apostolul nu se referă la credința mântuitoare, ci la credincioșia și loialitatea celor care sunt deja mântuiți. Ideea este cea de a trăi cu credincioșie adevărul, care este proclamat.

O a doua virtute personală pe care Timotei o cunoștea din exemplul lui Pavel era răbdarea, care traduce mai degrabă termenul *makrothumia* decât *hupomonē*, cel mai cunoscut termen pentru “răbdare” din Noul Testament. *Makrothumia* are semnificația unei idei de statornicie și suferință îndelungă. Pavel vorbește despre duhul ferm și perseverent al slujitorului lui Hristos, care nu renunță și nu cedează niciodată, indiferent de prețul care trebuie plătit. O astfel de răbdare este mai mult decât o atitudine; este un mod de viață decis și este un anumit semn al creștinului, care trăiește cu un devotament necompromișor față de Domnul său și față de lucrarea Împărăției.

Deoarece Dumnezeu însuși este iubitor, nici un slujitor devotat al Său nu poate fi fără dragoste. Aceasta este dragostea voluntară, hotărâtă și altruistă, **dragostea** (*agape*) care este superioară chiar și credinței, și nădejzii (1 Corinteni 13:13) și este prima roadă a duhului (Galateni 5:22). Noi trebuie să “[trăim] în dragoste, după cum și Hristos ne-a iubit, și S-a dat pe Sine pentru noi ca un prinos și ca o jertfă de bun miros lui Dumnezeu” (Efeseni 5:2). Noi trebuie “să ne iubim unii pe alții; căci dragostea este de la Dumnezeu. Și oricine iubește, este născut din Dumnezeu, și cunoaște pe Dumnezeu” (1 Ioan 4:7). **Dragostea**, de fapt, este atât de esențială pentru viața creștină, încât “cine nu iubește, n-a cunoscut pe Dumnezeu; pentru că Dumnezeu este dragoste” (v. 8); și; pe de altă parte, “cine rămâne în dragoste, rămâne în Dumnezeu, și Dumnezeu rămâne în el” (v. 16). Cererea finală a lui Isus pentru Tatăl a fost “ca dragostea cu care M-ai iubit Tu, să fie în ei, și Eu să fiu în ei” (Ioan 17:26).

După cum s-a observat mai sus, *hupomonē* este de obicei tradus “răbdare”, însă în acest context ideea este mai mult cea de **perseverență**, nu atât de mult în ce privește oamenii dificili (ca în versetul de mai devreme, “răbdare,” *makrothumia*), cât în circumstanțe dificile.

Hupomonē indică ideea de *rămânere sub* și este uneori tradus “îndurare.” În 2 Corinteni 6:4, Pavel reamintește cititorilor săi de propria sa “îndurare [*hupomonē*], în necazuri, în nevoi, în strămtorări”. Autorul cărții Evrei amintește fiecărui credincios că “[avem] nevoie de îndurare [*hupomone*], ca, după ce [am] împlinit voia lui Dumnezeu, să [putem] căpăta ce [ne-a] fost făgăduit” (Evrei 10:36), referindu-se la “o mare răsplătire” de la Domnul (v. 35).

EXPERIENȚE DIFICILE

„prigonirile și suferințele care au venit peste mine în Antiohia, în Iconia și în Listra. Știi ce prigoniri am răbdut; și totuși Domnul m-a izbăvit din toate. De altfel, toți cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Hristos Isus, vor fi prigoniți. Dar oamenii răi și înșelători vor merge din rău în mai rău, vor amăgi pe alții, și se vor amăgi și pe ei înșiși.” (3:11-13)

Asemeni lui Pavel, Timotei trebuia să se împunernicească, iar predicarea sa să devină mai eficientă din pricina prigonirilor și suferințelor pentru Hristos.

Diōgmos (**prigoniri, persecuții**) vine din verbul *diōkō*, care are înțelesul literal de *a pune pe fugă*. Din pricina refuzului lor de a se compromite sau a înceta proclamarea Evangheliei, atât Pavel, cât și Timotei au fost puși adesea pe fugă ca niște fugari de persecuții (**prigoniri**) atât din partea iudeilor, cât și din partea păgânilor.

Înainte de convertirea sa, Pavel însuși a fost cel mai mare prigonitor al creștinilor. Cunoscut atunci sub numele de Saul, el “suflea încă amenințarea și uciderea împotriva ucenicilor Domnului [și] s-a dus la marele preot, și i-a cerut scrisori către sinagogile din Damasc, ca, dacă va găsi pe unii umblând pe Calea credinței, atât bărbați cât și femei, să-i aducă legați la Ierusalim” (Fapte 9:1-2). El a mărturisit mai târziu înaintea unei mulțimi de iudei din Ierusalim: “Am prigonit până la moarte această Cale, am legat și am pus în temniță bărbați și femei” (Fapte 22:4).

Însă cel care persecuta a devenit cel persecutat. La scurt timp după convertirea sa, în timp ce predica Evanghelia în Damasc și probabil după cei trei ani pe care el i-a petrecut în Arabia (Galateni 1:17), “iudeii s-au sfătuit să-l omoare” (Fapte 9:23). Începând din acea zi, persecuția i-a fost un însoțitor aproape constant. În Antiohia Pisidiană, unde mulți iudei credeau în Evanghelie, alții de acolo erau plini “de pizmă [și] vorbeau împotriva celor spuse de Pavel, și-l batjocoreau” (Fapte 13:45). Cu mulți ani înainte ca el să fi scris a doua epistolă către Timotei, Pavel putea vorbi despre suferințele sale, în comparație cu anumiți lideri creștini care se lăudau “după firea pământescă...”

Sunt ei slujitori ai lui Hristos? – vorbesc ca un ieșit din minți – eu sunt și mai mult. În osteneli și mai mult; în temnițe, și mai mult; în lovituri, fără număr; de multe ori în primejdii de moarte! De cinci ori am căpătat de la iudei patruzeci de lovituri fără una; de trei ori am fost bătut cu nuiete; odată am fost improșcat cu pietre; de trei ori s-a sfărâmat corabia cu mine; o noapte și o zi am fost în adâncul mării. Deseori am fost în călătorii, în primejdii pe râuri, în primejdii din partea tâlharilor, în primejdii din partea celor din neamul meu, în primejdii din partea păgânilor, în primejdii în cetăți, în primejdii în pustie, în primejdii pe mare, în primejdii între frații mincinoși. În osteneli și necazuri, în priveghiuri adesea, în foame și sete, în posturi adesea, în frig și lipsă de îmbrăcăminte! (2 Corinteni 11:23-27)

Pe lângă suferințele din “lucrurile de afară,” el suferea, de asemenea, din pricină că “în fiecare zi [il apăsa] grija pentru toate bisericile” (v. 28).

Timotei a împărtășit adesea **suferințele** lui Pavel. El era cu apostolul când “iudeii din Tesalonic, ... au aflat că Pavel vestea Cuvântul lui Dumnezeu și în Berea, [și] au venit acolo, ca să turbure și să ațâțe noroadele” împotriva lui (Fapte 17:13; v. 14-15). El era cu Pavel în Corint, când iudeii necredincioși se “împotriveau [și] batjocoreau” Evanghelia (18:6).

Timotei era cu Pavel de-a lungul multor, dacă nu chiar a tuturor **suferințelor, care au venit peste [el] în Antiohia, în Iconia și în Listra**.

Aceste trei orașe erau în provincia rezidențială a lui Timotei din Galatia, primul loc din timpul călătoriilor misionare ale lui Pavel, unde Luca menționează despre ostilitatea ce era dezlănțuită împotriva lui (vezi Fapte 13:45, 50). **Listra** era orașul în care locuia Timotei, unde el l-a văzut, fără îndoială, pe Pavel vindicând pe omul care a fost născut olog și unde a fost martor când apostolul a fost bătut cu pietre și lăsat să moară (Fapte 14:8-10, 19). În timpul primei sale întâlniri cu Pavel și de-a lungul următoarelor decenii, Timotei a avut privilegiul fără seamăn de a trăi și a sluji alături de acest om de mare curaj, fermitate și caracter.

Când a fost scrisă această epistolă, Timotei întâmpina împotrivire și batjocură, obișnuitele preludii ale **suferințelor**. Din câte știm noi, el nu a suferit în aceeași măsură ca și mentorul său, însă ca și apostolul putea spune celor cărora le slujea: “Așa că, dacă suntem în necaz, suntem pentru mângâierea și mântuirea voastră; dacă suntem mângâiați, suntem pentru mângâierea voastră, care se arată prin faptul că răbdați aceleași suferințe ca și noi” (2 Corinteni 1:6). El putea spune ca și Pavel: “Eu socotesc că suferințele din vremea de acum nu sunt vrednice să fie puse alături cu slava viitoare, care va fi descoperită față de noi” (Romani 8:18) și, “De aceea simt plăcere în slăbiciuni, în defăimări, în nevoi, în prigoniri, în strămtorări, pentru Hristos; căci când sunt slab, atunci sunt tare” (2 Corinteni 12:10).

În timp ce era în Atena, Pavel l-a trimis pe Timotei, “fratele [său] și slujitorul lui Dumnezeu în Evanghelia lui Hristos”, înapoi la Tesalonic “[să] întărească și să îmbărbăteze” credincioșii de acolo, pentru ca nici unul dintre ei “să nu se clatine în aceste necazuri; căci știți singuri că la aceasta suntem rânduiți. Și când eram la voi, v-am spus mai dinainte că

vom suferi necazuri, ceea ce s-a și întâmplat, cum bine știți” (1 Tesaloniceni 3:2-4).

Totuși, “toate acele prigoniri le-am răbdat, a continuat Pavel să spună, și pot spune că **Domnul m-a izbăvit din toate.**” El putea proclama ca și David: “De multe ori vine nenorocirea peste cel fără prihană, dar Domnul îl scapă totdeauna din ea” (Psalmi 34:19). El putea spune ca și Șadrac, Meșac și Abed-Nego: “Noi n-avem nevoie să-ți răspundem la cele de mai sus” (Daniel 3:17).

Timotei a știut că Dumnezeu l-a eliberat pe Pavel, iar acea cunoștință ar fi trebuit să-i întărească curajul de a sta împotriva învățătorilor și prigonitorilor apostazi.

Pavel și Timotei nu au fost excepții, deoarece **toți cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Hristos Isus, vor fi prigonți.** Aceeași promisiune a dat și Isus. “Dacă lumea vă urăște” – a spus El:

știți că pe Mine M-a urât înaintea voastră. Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al ei; dar, pentru că nu sunteți din lume, și pentru că Eu v-am ales din mijlocul lumii, de aceea vă urăște lumea. Aduceți-vă aminte de vorba pe care v-am spus-o: ‘Robul nu este mai mare decât stăpânul său.’ Dacă m-au prigonit pe Mine, și pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvântul Meu, și pe al vostru îl vor păzi. Dar vă vor face toate aceste lucruri pentru Numele Meu, pentru că ei nu cunosc pe Cel ce M-a trimis. (Ioan 15:18-21)

Creștinii egocentriци care slujesc pe Domnul fără entuziasm au rareori un preț de plătit pentru credința lor. Ei reprezintă o amenințare mărunță pentru lucrarea lui Satan, deoarece sunt de puțin folos lui Hristos.

Doar cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Hristos Isus, vor fi prigonți. Credinciosul devotat ar trebui să se aștepte la prigoniri și suferințe pentru Hristos. Nu toți credincioșii evlavioși vor fi puși în primejdie, întemnițați, torturați sau martirizați pentru credința lor; nici măcar Pavel nu a întâmpinat o prigoană neîntreruptă. Însă toți credincioșii devotați ar trebui să se aștepte la opoziție din partea lumii și să realizeze faptul că, atunci când împotrivirea devine destul de serioasă, ei vor suferi pentru credința lor, așa cum au suferit Pavel și Timotei.

Prigonirea celor evlavioși va continua până la revenirea Domnului, deoarece **oamenii răi și înșelători vor merge din rău în mai rău, vor amăgi pe alții, și se vor amăgi și pe ei înșiși.** Aceștia sunt

exact **oamenii răi și înșelători** pe care Pavel i-a descris atât de bine în primele 9 versete din acest capitol.

Ponēros (răi) se referă la un caracter rău-voitor sau la o activitate rău-voitoare. În pilda semănătorului, Isus a folosit cuvântul acesta pentru a-l descrie pe Satan, care “vine ... și răpește” sămânța bună a Cuvântului, care este semănat în inima unui ascultător (Matei 13:19). **Impostori (înșelători)** traduce termenul *goes*, care literal se referă la unul care urlă sau zbiară. Deoarece vracii, vrăjitorii și magicienii de obicei foloseau urlete în incantațiile lor, termenul este folosit uneori pentru a descrie pe astfel de oameni, și de atunci a fost folosit pentru orice fel de **înșelători** sau **impostori**. Dacă Iane și Iambre din versetul 8 erau printre magicienii de la curtea Faraonului, **impostori (înșelători)** putea avea evident și înțelesul de vrăjitor. Însă avertismentul lui Pavel către Timotei se aplică pentru impostorii de orice fel, care pervertesc Cuvântul lui Dumnezeu.

Astfel de dușmani ai lui Hristos **vor merge din rău în mai rău.** Pavel nu declară în mod specific dacă regresul este de natură interioară sau exterioară și se pare că el se referea la ambele. Așa cum oamenii **vor merge din rău în mai rău**, tot așa se va întâmpla și cu influența lor asupra altora.

Pavel a rostit deja asigurarea că există limite asupra eficienței acestor dușmani ai credinței. Ei “nu vor mai înainta” (v. 9a), deoarece prostia lor devine, în cele din urmă, vizibilă pentru cei care cunosc adevărul. “Nebunia lor”, ca și cea a lui Iane și Iambre (v. 8), “va fi arătată tuturor” (v. 9b). În timp ce ei **înșeală (amăgesc)** pe alții, și sunt **înșelați (amăgiți)** de către propria lor nebunie rea, oamenii lui Dumnezeu vor scoate la lumină, în cele din urmă, caracterul lor.

CONVINGERI PUTERNICE ZIDITE PE O TEMELIE SPIRITUALĂ

„Tu să rămâi în lucrurile pe care le-ai învățat și de care ești deplin încredințat, căci știi de la cine le-ai învățat” (3:14)

O a doua caracteristică a apărătorilor eficienți ai credinței este cea a unor convingeri puternice ce sunt zidite pe o solidă temelie spirituală. De obicei, astfel de lideri vin dintr-o familie în care Cuvântul lui Dumnezeu era iubit și glorificat, atât în adevăr, cât și în trăire.

Moștenirea lui Timotei era una de acest fel. La începutul acestei epistole, Pavel i-a amintit de “credința [lui] neprefăcută, care s-a sălășluit

întâi în bunica [lui] Lois și în mama [lui] Eunice, și [era] încredințat că și în [el]” și l-a îndemnat să “[înflăcăreze] darul lui Dumnezeu, care [era] în [el] prin punerea mâinilor [sale]” (1:5-6). El acum repetă acel îndemn, spunând de fapt: “Spre deosebire de acei oameni răi și înșelători cu privire la care tocmai te-am avertizat, tu ești diferit. În timp ce ei sunt necredincioși și sunt caracterizați de dragostea de sine și multele păcate ce derivă din aceasta (v. 1-9), tu aparii Domnului și ai încercat să întreci virtuțile evlavioase pe care eu le am prin harul lui Dumnezeu (v. 10-11).”

Ca și multe alte verbe în această epistolă (vezi, de exemplu “să se depărteze,” 2:19; “fugi,” “urmărește,” v. 22; “ferește-te,” v. 23), **rămâi** traduce un imperativ prezent activ, care are puterea unei porunci. **Ai învățat** este din *mantanō*, care este înrudit cu *mathētēs* (discipol, ucenic) și poartă conotația de învățare intenționată prin întrebare și observare. Timotei nu a **învățat** din Scriptură și de la Pavel din întâmplare, ci în mod intenționat. El a urmărit și a devenit **deplin încredințat** de adevărurile Scripturii – adevăruri consolidate, nenegociabile care nu sunt supuse compromisului sau atenuării. Aceste convingeri puternice, ținute cu aceeași tenacitate puternică, au fost cele care au făcut din Timotei un ucenic vrednic pentru a urma pașii lui Pavel.

Știind și amintindu-și de oamenii evlavioși **de la cine a învățat** acele adevăruri era, în sine, o sursă de mare întărire și încurajare. **Cine** traduce un pronume plural, indicând obligația lui Timotei față de mai mulți învățători și față de mai multe exemple. Pentru a învăța în mod reușit convingerile spirituale de la alții și a rămâne în ele, este necesar nu doar să le auzi clar aduse ca învățătură, ci să le și urmărești trăite în mod constant.

CAPITOLUL 9

Lucrarea Cuvântului

din pruncie cunoști Sfintele Scripturi, care pot să-ți dea înțelepciunea care duce la mântuire, prin credința în Hristos Isus. Toată Scriptura este însoțită de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustră, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună. (3:15-17)

Nici un alt pasaj din Noul Testament nu vorbește atât de concis despre natura și lucrarea Cuvântului lui Dumnezeu în mântuire și sfințire. În acest text, puterea de transformare a revelației divine este conturată din punct de vedere spiritual.

SCRIPTURA ÎNVĂȚĂ SPRE MÂNTUIRE

„din pruncie cunoști Sfintele Scripturi, care pot să-ți dea înțelepciunea care duce la mântuire, prin credința în Hristos Isus.”
(3:15)

Scriptura este sursa adevărului mântuitor (Psalmi 19:7; Marcu 4:14-20; Ioan 5:24, 39; Iacov 1:18). Adevărul Cuvântului, când este îmbinat cu credința în Isus Hristos, întărit prin Duhul Sfânt, duce la viață spirituală. În prima sa epistolă către biserica din Roma, Pavel întreabă retoric: “Și cum vor auzi [cei necredincioși] despre El fără propovăduitor?” (Romani 10:14), iar mai târziu explică faptul că “credința vine în urma auzirii; iar auzirea vine prin Cuvântul lui Hristos” (v. 17). Cuvântul prezentat prin mărturie umană este împlinirea planului lui Dumnezeu pentru câștigarea oamenilor cu ajutorul Evangheliei.

Femeia, care l-a auzit pe Pavel predicând Cuvântul lui Dumnezeu într-un loc de închinare iudaic din afara orașului Filipi, ilustrează acest model. Luca relatează că "Una din ele, numită Lidia, vânzătoare de purpură, din cetatea Tiatira, era o femeie temătoare de Dumnezeu, și asculta. Domnul i-a deschis inima, ca să ia aminte la cele ce spunea Pavel." (Fapte 16:14). Dumnezeu a ales pe cei credincioși să fie purtătorii săi de cuvânt pentru a duce și altora adevărul Său mântuitor.

Timotei a avut privilegiul să audă Cuvântul în cel mai minunat mod prin familia sa – deoarece din copilărie, sau literal "din pruncie" el a fost învățat și a cunoscut **Sfintele Scripturi**. El a fost condus la credința mântuitoare prin rugăciunile bunicii sale Lois și ale mamei sale Eunice (1:5) și în viețile lor a văzut el pentru prima dată evlavia.

Printre iudeii vorbitori de limba greacă, care erau mulți în vremea bisericii primare, Scripturile iudaice (Vechiul Testament pe care-l avem noi) erau adesea numite a fi *hieros grammata* (**scrierile sacre**). Pe acele **scrieri sacre** era zidită credința lui Lois și a Eunicii și tot pe ele era, de asemenea, zidită și credința, și devotamentul lui Timotei. Când li s-a descoperit adevărul Noului Testament, realitatea anticipată de Vechiul Testament s-a transformat în realitate.

Se poate ca Timotei să nu fi avut țăria esențială a lui Pavel și era mai ușor intimidat și descurajat. Însă lui nu-i lipsea temelia pentru întărirea credinței sau a caracterului. Pavel l-a îndemnat puternic să se țină și să rămână ferm, însă niciodată nu a trebuit să-l corecteze pe Timotei pentru doctrină greșită sau pentru o trăire păcătoasă. Atât ca și copil în grija mamei și a bunicii sale, cât și ca un tânăr în grija lui Pavel, el a fost bine învățat și a reținut bine cele predate. El a fost pregătit să ducă descoperirea pe care a auzit-o de la Pavel "în fața multor martori [și s-o încredințeze] la oameni de încredere, care să fie în stare să învețe și pe alții" (2:2).

Credința bunicii lui Timotei, Lois, și a mamei sale, Eunice, (1:5) era zidită pe Scripturile iudaice, Vechiul Testament, și tot pe acele **scrieri sacre** (*hieros grammata*) l-au ajutat aceste femei să-și zidească credința și devotamentul său.

Acest text arată că Vechiul Testament dă în mod explicit **înțelepciunea care duce la mântuire**. De la Geneza până la Maleahi, acea **înțelepciune** descoperă sfințenia, măreția și bunătatea lui Dumnezeu împreună cu oferta Sa plină de har a iertării și răscumpărării din păcat pentru cei ce se încred în El și nu în ei înșiși, căutând harul și mila Sa.

Legea morală era menită să stabilească un standard al neprihăririi pe care nimeni nu-l putea atinge, confirmând prin aceasta că fiecare om este un păcătos, aflat sub judecata lui Dumnezeu. De vreme ce nici unul nu putea fi făcut neprihănit prin lege, fiecare trebuia să fie condamnat din pricina vinovăției. De aceea, oamenii erau într-o disperată nevoie de har și iertare, pe care Dumnezeu este dornic să le ofere celor care se pocăiesc și le cer. Jertfele nu i-au mântuit pe iudei, însă au arătat recunoașterea faptului că păcatul cerea moartea. Fiecare jertfă făcută sub Vechiul Legământ ilustra finala, perfectă și completa jertfă a Mântuitorului, Isus Hristos, ce avea să vină:

care n-are nevoie, ca ceilalți mari preoți, să aducă jertfe în fiecare zi, întâi pentru păcatele sale, și apoi pentru păcatele norodului, căci lucrul acesta l-a făcut odată pentru todeauna, când S-a adus jertfă pe Sine însuși... Dar Hristos a venit ca Mare Preot al bunurilor viitoare, a trecut prin cortul acela mai mare și mai desăvârșit, care nu este făcut de mâini, adică nu este din zidirea aceasta; și a intrat, odată pentru todeauna, în Locul preasfânt, nu cu sânge de țapi și de viței, ci cu însuși sângele Său, după ce a căpătat o răscumpărare veșnică. (Evrei 7:27; 9:11-12)

Chiar înainte de a avea loc, moartea lui Isus Hristos a satisfăcut justiția divină prin care Dumnezeu putea să-l ierte pe cel ce se căiește de păcat. Chiar și înainte de moartea lui Isus, mântuirea era disponibilă doar prin har și credință – bazată pe jertfa perfectă care avea să fie făcută pe cruce.

Pe timpul lui Neemia începuse o trezire spirituală în Israel când oamenii s-au întors la Cuvântul lui Dumnezeu pentru înțelepciune și reînnoire spirituală. Punându-li-se în față o nouă conștientizare a păcatului lor și a sfințeniei Domnului, ei și-au mărturisit păcatul și au căutat iertarea Sa. Prin mila lui Dumnezeu, ei au început să se închine cu inimile curățite în mod divin și cu o reverență și laudă autentică.

Când a venit luna a șaptea, copiii lui Israel erau în cetățile lor. Atunci tot poporul s-a strâns ca un singur om pe locul deschis dinaintea porții apelor. Au zis cărturarului Ezra să se ducă să ia cartea Legii lui Moise, dată de Domnul lui Israel. Și preotul Ezra a adus Legea înaintea adunării, alcătuită din bărbați și femei și din toți cei ce erau în stare s-o înțeleagă. Era întâia zi a lunii a șaptea. Ezra a citit în carte de dimineață până la amiază, pe locul

deschis dinaintea porții apelor, în fața bărbaților și femeilor și în fața celor ce erau în stare s-o înțelegeă. Tot poporul a fost cu luare aminte la citirea cărții Legii...

Cei ce erau din neamul lui Israel, despărțindu-se de toți străinii, au venit și și-au mărturisit păcatele lor și fărâdelegile părinților lor. După ce au șezut jos, au citit în cartea Legii Domnului, Dumnezeuului lor, a patra parte din zi; și altă a patra parte din zi și-au mărturisit păcatele și s-au închinat înaintea Domnului, Dumnezeuului lor...

Cealaltă parte a poporului, preoții, Leviții, ușierii, cântăreșii, slujitorii Templului, și toți cei ce se despărțiseră de popoarele străine, ca să urmeze Legea lui Dumnezeu, nevestele lor, fiii și fetele lor, toți cei ce aveau cunoștință și pricepere, s-au unit cu frații lor mai cu vază dintre ei. Au făgăduit cu jurământ și au jurat să umble în Legea lui Dumnezeu, dată prin Moise, robul lui Dumnezeu, să păzească și să împlinească toate poruncile Domnului, Stăpânului nostru, orânduiriile și legile Lui. (Neemia 8:1-3; 9:2-3; 10:28-29)

În pilda semănătorului, dată înainte ca Noul Testament să fi fost scris, Isus a explicat că "sămânța este Cuvântul lui Dumnezeu" și că mai multe tipuri de soluri reprezintă diferitele moduri în care oamenii răspund la Cuvântul lui Dumnezeu (Luca 8:4-15). Puterea Cuvântului a adus întotdeauna mântuire, însă eficiența sa în a face acest lucru depinde de starea inimii fiecăruia. Singurii care aud și înțeleg înțelepciunea Cuvântului "sunt aceia care, după ce au auzit Cuvântul, îl țin într-o inimă bună și curată, și fac roadă în răbdare" (v.15). Pentru ei, el **duce la mântuire**.

De aceea, esența evanghelizării eficiente este predicarea, predarea învățaturii și mărturisirea, cu credincioșie, a adevărului, așa cum este descoperit în Scriptură. Aceasta este singura "sămânță" pe care Domnul o va binecuvânta și o va duce la rodire. Când "un învățător al Legii", adică un cărturar, "s-a sculat să ispitească pe Isus și I-a zis: "Învățătorule, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?", Domnul a răspuns: "Ce este scris în Lege? Cum citești în ea?" (Luca 10:25-26). Cu alte cuvinte, sursa adevărului privitor la viața veșnică este în Scriptură și doar în Scriptură. Adevărul Scripturii duce întotdeauna la **mântuire** pe un căutător autentic îndrumat de Duhul. Această **mântuire** nu este prin fapte, ci prin **credință** pusă în **Hristos Isus** (Romani 3:19-28; 10:9-10; Efeseni 2:8-9).

Domnul însuși a declarat răspicat acel fapt, spunând iudeilor necredincioși din Ierusalim: "Tatăl, care M-a trimis, a mărturisit El însuși despre Mine. Voi nu I-ați auzit niciodată glasul, nu I-ați văzut deloc fața; și Cuvântul Lui nu rămâne în voi, pentru că nu credeți în Acela pe care L-a trimis El. Cercetați Scripturile, pentru că socotiți că în ele aveți viața veșnică, dar tocmai ele mărturisesc despre Mine" (Ioan 5:37-39). Cu alte cuvinte, orice iudeu sau orice om de orice neam, care are credință în Dumnezeu Tatăl, va avea de asemenea credință și în Fiul. În același fel, oricine a crezut cu adevărat în Scripturile Vechiului Testament avea să aibă credință și în Fiul, deoarece ele "mărturisesc" despre El. "Căci, dacă ați crede pe Moise", adică, cele cinci cărți ale legii, a continuat Isus să spună – "M-ați crede și pe Mine, pentru că el a scris despre Mine" (v. 46). "Legea ne-a fost un îndrumător spre Hristos" – explică Pavel – "ca să fim socotiți neprihăniți prin credință" (Galateni 3:24).

Petru a folosit, de asemenea, aceeași imagine a seminței pentru a reprezenta Scriptura, atât a Vechiului cât și a Noului Testament. După ce le-a reamintit credincioșilor că ei au "fost născuți din nou nu dintr-o sămânță, care poate putrezi, ci dintr-una care nu poate putrezi, prin Cuvântul lui Dumnezeu, care este viu și care rămâne în veac", el a citat din Isaia, spunând: "Căci orice făptură este ca iarba, și toată slava ei, ca floarea ierbii. Iarba se usucă și floarea cade jos, dar Cuvântul Domnului rămâne în veac." A fost același adevăr mântuitor, același "cuvânt" – a continuat el – "care v-a fost propovăduit" (1 Petru 1:23-25; Isaia 40:6-8).

Deoarece Iosif și Maria s-au încrezut cu adevărat în Dumnezeu prin revelația Sa din Vechiul Testament, ei au crezut – chiar înainte de nașterea lui Isus – că Mesia și Mântuitorul, însuși Fiul lui Dumnezeu, avea să fie în mod miraculos născut prin Maria, exact așa cum le-au spus îngerii (Matei 1:18-25; Luca 1:26-38). Deoarece ei s-au încrezut cu adevărat în Dumnezeu prin revelația Sa în Vechiul Testament, atât Simeon, cât și Ana L-au recunoscut și s-au încrezut în Isus ca fiind Hristosul, Răscumpărătorul lui Israel și Mântuitorul lumii despre care vorbeau profeții, în timp ce El era încă un prunc (Luca 2:21-38).

Datorită faptului că s-a încrezut în Dumnezeu și datorită faptului că el căuta să înțeleagă revelația Sa prin profetul Isaia, acel famen etiopian a crezut imediat mărturia lui Filip, și-a pus credința în Hristos și a fost mântuit (Fapte 8:26-39). Datorită faptului că s-au încrezut cu adevărat în Dumnezeu și au căutat să înțeleagă voia Sa acei iudei din Berea au "primit Cuvântul cu toată râvna, și cercetau Scripturile în

fiecare zi, ca să vadă dacă ce li se spunea, este așa. Mulți dintre ei și din femeile cu vază ale grecilor, și mulți bărbați au crezut” (Fapte 17:11-12).

Isus ne-a avertizat cu privire la cercetarea Scripturilor, socotind că în ele avem viața veșnică (Ioan 5:39) pentru a evita încrederea falsă, nemântuitoare. Pavel, asemeni Domnului său, clarifică faptul că cuvintele din scrierile sacre nu au în ele însele puterea de a mântui, ci au mai degrabă acea înțelepciune care duce la mântuire prin credința care este în Hristos Isus.

Ca și mulți creștini din biserica primară, Timotei, mama și bunica sa au crezut ambele legăminte. Ei s-au pocăit și au căutat harul și mila iertării de la Dumnezeu lui Avraam, Isaac și Iacov, al lui Moise, David și Ilie. Iar când au auzit Evanghelia lui Isus Hristos, atunci – ca și Iosif, Maria, Simeon și Ana – ei au știut că marea promisiune a lui Dumnezeu privitoare la Mesia-Răscumpătorul a fost împlinită și au crezut imediat în El ca Domn și Mântuitor.

Fiecare sfânt din Vechiul Testament a fost mântuit prin credința care este în Hristos Isus, așa cum arată fragmentul din Evrei 11 cu privire la bărbații și femeile din vechime. Deși înțelegerea lor spirituală era limitată, ei erau ca și “Tatăl vostru Avraam [care] a săltat de bucurie că va vedea zia [lui Hristos]: a văzut-o și s-a bucurat” (Ioan 8:56) și ca și Moise, care a considerat “ocara lui Hristos ca o mai mare bogăție decât comorile Egiptului” (Evrei 11:26). Indiferent de ceea ce ar fi știut sau nu ar fi știut despre venirea lui Mesia (1 Petru 1:10-12), ei au înțeles că El avea să vină să sufere pentru păcatele lor ca fiind jertfa care avea să-L mulțumească pe Dumnezeu. Ioan a rezumat prevestirea iudeilor evlavioși când, văzându-L pentru prima dată pe Hristos, a exclamat: “Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii!” (Ioan 1:29).

SCRIPTURA DUCE LA SFÎNȚIRE

„Toată Scriptura este însuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună.” (3:16-17)

Înainte de a examina puterea de sfînțire a Scripturii, trebuie luată în seamă această importantă declarație a lui Pavel. Unii cărturari sugerează că fraza **Toată Scriptura este însuflată de Dumnezeu** ar

trebui să fie tradusă prin: “Toată Scriptura inspirată de Dumnezeu este...,” ceea ce lasă deschisă posibilitatea că *o parte din Scriptură* nu este inspirată de El. Însă acea traducere ar face Biblia a fi fără valoare nemaifiind un îndrumător de încredere al adevărului divin, deoarece noi nu am avea nici o modalitate de a determina care parte este inspirată de Dumnezeu și care nu. Oamenii ar fi lăsați în modalitățile lor limitate și păcătoase de înțelegere să descopere care parte din Biblie ar putea fi adevărată și care nu, care parte este Cuvântul lui Dumnezeu și care parte este presupunere umană. Gândul lui Pavel este că Scriptura care oferă mântuirea trebuie să fie inspirată de Dumnezeu. Cuvintele oamenilor nu ar putea niciodată transforma interiorul unei persoane (Psalmi 19:7).

Pe lângă multe alte referințe biblice specifice inspirației și autorității Scripturii – dintre care unele sunt menționate mai jos – este important de observat faptul că construcțiile grecești similare din alte părți ale Noului Testament (vezi, de exemplu, Romani 7:12; 2 Corinteni 10:10; 1 Timotei 1:15; 2:3; 4:4; Evrei 4:17) argumentează puternic dintr-o perspectivă gramaticală că fraza **toată Scriptura este inspirată** este traducerea corectă. Scriptura este revelația transmisă, inspirația este mijlocul de transmitere. În cuvintele revelate și înregistrate din original **toată Scriptura** este Cuvântul infailibil al lui Dumnezeu.

Primul adjectiv predicativ care descrie **Scriptura**, și anume, faptul că ea este **inspirată de Dumnezeu**, se concentrează asupra autorității Cuvântului Său scris. *Theopneustos* (**inspirată de Dumnezeu**) înseamnă literal “respirată (insuflată) de Dumnezeu”. Dumnezeu uneori a însuflat cuvintele Sale în scriitorii umani, pentru ca ele să fie scrise asemeni unei dictări. El i-a spus lui Ieremia: “Iată, pun cuvintele Mele în gura ta” (Ieremia 1:9). Însă, la fel de clar după cum este văzut în Scriptură, adevărul divin al lui Dumnezeu a curs mai adesea prin mințile, sufletele, inimile și simțirile instrumentelor umane alese de El. Totuși, Dumnezeu a supravegheat în mod divin înregistrarea precisă a adevărului Său inspirat prin oamenii Săi, pe care El i-a ales după voia Sa. Într-un mod supranatural, El a dat Cuvântul Său divin sub formă de cuvinte omenești, astfel încât orice persoană, chiar și un copil, să poată fi condus de Duhul Său cel sfânt și să înțeleagă suficient pentru a fi mântuit.

Este de o importanță supremă să înțelegem că **Scriptura** este cea care este **inspirată de Dumnezeu**, nu oamenii care au fost în mod

divin aleși pentru a o înregistra. Vorbind despre scriere fără revelația lui Dumnezeu, gândurile lor, înțelepciunea și înțelegerea lor erau umane și supuse greșelii. Ei nu erau inspirați în sensul în care noi folosim de obicei acel termen, cu o extraordinară genialitate artistică, literară sau muzicală. Ei nu au fost inspirați nici în sensul de a fi ei înșiși depozite ale adevărului divin, pe care îl puteau împărți după voia lor. Mulți autori ai Scripturii au scris și alte documente, însă nici una dintre acele scrieri nu mai există azi, și, chiar dacă s-ar descoperi, ele nu ar avea importanța Scripturii. Noi știm, de exemplu, că Pavel a scris încă cel puțin două scrisori către biserica din Corint (1 Corinteni 5:9; 2 Corinteni 2:4), însă nici o copie a acelor scrisori nu s-a mai găsit vreodată. Scrisorile erau, fără îndoială, evlavioase, pline de semnificație spirituală și binecuvântate de Domnul, însă ele nu făceau parte din Scriptură.

Mulți bărbați care au scris **Scriptura**, cum sunt Moise și Pavel, au fost bine pregătiți în cunoștința și înțelepciunea omenească, însă acea învățătură nu a fost sursa adevărului divin pe care ei l-au înregistrat. David a fost un poet foarte talentat, iar acel talent este reflectat, fără îndoială, în frumusețea psalmilor, însă nu era sursa adevărilor divine revelate în acei psalmi.

Scriptura este, înainte de toate și mai presus de toate, de la Dumnezeu și despre Dumnezeu, revelația Sa față de omenirea căzută. De la Geneza până la Apocalipsa, Dumnezeu descoperă adevărul Său, caracterul Său, atributele Sale și planul Său divin pentru răscumpărarea omului, pe care El l-a făcut după chipul și asemănarea Sa. El prezice chiar și răscumpărarea finală a restului creației Sale, care “și ea va fi izbăvită din robia stricăciunii, ca să aibă parte de slobozenia slavei copiilor lui Dumnezeu” și care “suspină și suferă durerile nașterii” (Romani 8:21-22).

Biblia nu este o colecție a înțelepciunii și gândurilor oamenilor, nici chiar a oamenilor evlavioși. Ea este adevărul lui Dumnezeu, propriul Său Cuvânt în propriile Sale cuvinte. Psalmistul a declarat: “Cuvântul Tău, Doamne, dăinuiește în veci în ceruri” (Psalmi 119:89). Cuvântul lui Dumnezeu este revelat divin oamenilor de pe pământ și validat în mod divin în ceruri. Petru declară răspicat: “Fiindcă mai întâi de toate, să știți că nici o proorocie din Scriptură nu se tâlcuiește singură. Căci nici o proorocie n-a fost adusă prin voia omului; ci oamenii au vorbit de la Dumnezeu, mânați de Duhul Sfânt” (2 Petru 1:20-21). Acele cuvinte date de Dumnezeu și înregistrate de oameni, au

devenit Cuvântul scris al lui Dumnezeu, infailibil și autoritar, așa cum a fost dat la început. *Propheteia* (“proorocie”) nu este folosit aici în sensul de prezicere, ci în înțelesul său de bază și mai general – de vorbire, de proclamare a unui mesaj. Acest termen are aceeași semnificație largă ca și “cuvintele [*prezicerile*] lui Dumnezeu”, pe care vechiul Israel a avut privilegiul minunat de a-i fi fost încredințate (Romani 3:2). “Tâlcuiește” (2 Petru 1:20b) traduce *epilusis*, care se referă la ceva care este eliberat, trimis sau expedit. În acest verset substantivul grecesc este un genitiv al sursei, indicând originea. Cu alte cuvinte, nici un mesaj al Scripturii nu a provenit și nu a fost emis prin înțelepciunea și voința oamenilor. Mai degrabă, oamenii evlavioși prin care Scriptura a fost revelată și înregistrată erau divin instruiți și conduși de Duhul Sfânt.

În Biblie, cuvintele “Dumnezeu” și “Scriptură” sunt uneori folosite aproape interschimbabil. Referindu-se la cuvintele vorbite direct de către Dumnezeu lui Avraam (Geneza 12:3), Pavel a scris că “Scriptura, de asemenea, fiindcă prevedea că Dumnezeu va socoti neprihănite pe Neamuri, prin credință, a vestit mai dinainte lui Avraam această veste bună: ‘Toate neamurile vor fi binecuvântate în tine’” (Galateni 3:8). Apoi, în același capitol, apostolul personifică din nou Scriptura ca fiind Dumnezeu, declarând că “Scriptura a închinat totul sub păcat, pentru ca făgăduința să fie dată celor ce cred, prin credința în Isus Hristos” (v. 22). În epistola sa către biserica din Roma, Pavel a scris: “Fiindcă Scriptura zice lui Faraon: ‘Te-am ridicat înadins, ca să-Mi arăt în tine puterea Mea, și pentru ca Numele Meu să fie vestit în tot pământul’” (Romani 9:17).

Când Pavel a predicat pentru prima dată în Galatia, cu mulți ani înainte să scrie prima sa epistolă către bisericile de acolo, apostolul a declarat:

Și noi vă aducem vestea aceasta bună că făgăduința făcută părinților noștri, Dumnezeu a împlinit-o pentru noi, copiii lor, înviind pe Isus; după cum este scris în psalmul al doilea: ‘Tu ești Fiul Meu, astăzi Te-am născut.’ Că L-a înviat din morți, așa că nu Se va mai întoarce în putrezire, a spus-o când a zis: ‘Vă voi împlini cu toată credincioșia făgăduințele sfinte pe care le-am făcut lui David.’ De aceea mai zice și în alt psalm: ‘Nu vei îngădui ca Sfântul Tău să vadă putrezirea.’” (Fapte 13:32-35)

SCRIPTURA INSPIRATĂ ȘI INFALIBILĂ

Scriptura este inspirată și infalibilă (perfectă) în ambele testamente. Toată **Scriptura** se referă atât la Noul, cât și la Vechiul Testament. Așa cum s-a observat mai sus, *hieros grammata* ("scrierile sacre") erau Scripturile ebraice (Vechiul Testament), din care Timotei a fost învățat încă din pruncie (v. 15). *Graphe* (Scriptură), pe de altă parte, era de obicei folosit în biserica primară nu doar referitor la Vechiul Testament, ci, de asemenea, și cu privire la Cuvântul nou revelat al lui Dumnezeu, în ceea ce a fost numit apoi Noul Testament.

În timpul lucrării Sale pe pământ, Isus a depus o mărturie puternică și clară despre autoritatea divină a ambelor testamente. Cele patru evanghelii conțin prima revelație divină după cea a profeților Vechiului Testament, care încetase cu 400 de ani în urmă. Declarația lui Isus că "**Scriptura [graphe] nu poate fi desființată**" (Ioan 10:35) s-a aplicat specific Scripturilor ebraice, însă, de asemenea, așa cum se va vedea, s-a aplicat întregii Scripturi, adică, ambelor testamente, care împreună alcătuiesc Cuvântul scris al lui Dumnezeu.

La începutul lucrării Sale, Isus a spus despre Vechiul Testament: "Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc. Căci adevărat vă spun, câtă vreme nu va trece cerul și pământul, nu va trece o iotă sau o frântură de slovă din Lege, înainte ca să se fi întâmplat toate lucrurile" (Matei 5:17-18). Mai târziu El a spus: "Este mai lesne să treacă cerul și pământul decât să cadă o singură frântură de slovă din Lege" (Luca 16:17).

Isus a folosit în mod repetat adevăruri divin revelate din Vechiul Testament pentru a afirma mesianitatea Sa. El a declarat: "Cine crede în Mine, din inima lui vor curge râuri de apă vie, cum zice Scriptura (Ioan 7:38) și: "Nu zice Scriptura că Hristosul va veni din sămânța lui David, și din satul Betleem, unde era David?" (Ioan 7:42). Când Isus a mers alături de cei doi ucenici pe drumul Emausului după învierea Sa, "a început de la Moise, și de la toți proorocii, și le-a tâlcuit, în toate Scripturile, ce era cu privire la El" (Luca 24:27).

Pe lângă învățătura Sa că "**Scriptura [graphe] nu poate fi desființată**" (Ioan 10:35), Isus a spus că "Pe cine Mă nesocotește și nu primește cuvintele Mele, are cine-l osândi: Cuvântul pe care l-am vestit Eu, acela îl va osândi în ziua de apoi. Căci Eu n-am vorbit de la Mine însumi, ci Tatăl, care M-a trimis, El însuși Mi-a poruncit ce trebuie să

spun și cum trebuie să vorbesc. Și știu că porunca Lui este viața veșnică. De aceea lucrurile pe care le spun, le spun așa cum Mi le-a spus Tatăl" (Ioan 12:48-50). Cuvintele lui Hristos cel întrupat sunt cuvintele lui Dumnezeu Tatăl; de aceea, a respinge cuvintele lui Isus înseamnă a respinge Cuvântul lui Dumnezeu.

Oamenii pe care Dumnezeu i-a însărcinat cu scrierea evangheliilor nu ar fi fost în stare doar din pricina umanității lor să-și amintească cu precizie tot ceea ce a spus sau a făcut Isus. Din acest motiv, Isus a promis că "Mângâietorul, adică Duhul Sfânt, pe care-L va trimite Tatăl, în Numele Meu, vă va învăța toate lucrurile, și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu" (Ioan 14:26; 15:26-27).

Domnul avea să reveleze și alte adevăruri după ce s-a întors în ceruri. "Mai am să vă spun multe lucruri," – a spus El – "dar acum nu le puteți purta. Când va veni Mângâietorul, Duhul adevărului, vă va călăuzi în tot adevărul; căci El nu va vorbi de la El, ci va vorbi tot ce va fi auzit, și vă va descoperi lucrurile viitoare. El Mă va proslăvi, pentru că va lua din ce este al Meu, și vă va descoperi" (Ioan 16:12-14).

În 1 Timotei, Pavel a scris: "**Scriptura [graphe] zice, 'Să nu legi gura boului când treieră bucate;**" și: "Vrednic este lucrătorul de plata lui." (1 Timotei 5:18). Este important de observat faptul că primul citat este din Vechiul Testament (Deuteronom 25:4), iar al doilea este de pe buzele lui Isus (Luca 10:7), adică din Noul Testament.

Pentateuhul (primele 5 cărți ale Vechiului Testament) conține cel puțin 680 de declarații privitoare la inspirația divină. Astfel de declarații se găsește de 418 ori în cărțile istorice, de 195 de ori în cărțile poetice și de 1.307 ori în cărțile profetice. Noul Testament conține mai mult de 300 de citate directe și cel puțin 1.000 de referințe indirecte din Vechiul Testament, aproape toate dintre ele declarând sau implicând că ele sunt Cuvântul scris al lui Dumnezeu. Cartea Evrei începe cu declarația "După ce a vorbit în vechime părinților noștri prin prooroci, în multe rânduri și în multe chipuri, Dumnezeu, la sfârșitul acestor zile, ne-a vorbit prin Fiul pe care L-a pus moștenitor al tuturor lucrurilor, și prin care a făcut și veacurile" (Evrei 1:1-2). Autorul vorbea de ambele testamente, de vorbirea lui Dumnezeu prin "prooroci", reprezentând Vechiul Testament și de vorbirea Sa prin "Fiul" Său, reprezentând Noul Testament.

Mulți scriitori ai Noului Testament au mărturisit direct că ei știau că scriu Cuvântul lui Dumnezeu. Pavel a amintit credincioșilor din Corint despre un adevăr pe care el i-a învățat, fără îndoială, când a slujit acolo: "Și vorbim despre [aceste lucruri] nu cu vorbiri învățate de la

înțelepciunea omenească, ci cu vorbiri învățate de la Duhul Sfânt, întrebuițând o vorbire duhovnicească pentru lucrurile duhovnicești” (1 Corinteni 2:13; 16). În următoarea sa epistolă către corinteni el și-a apărat sinceritatea, cât și autoritatea sa, spunând: “Căci noi nu stricăm Cuvântul lui Dumnezeu, cum fac cei mai mulți; ci vorbim cu inimă curată, din partea lui Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu, în Hristos” (2 Corinteni 2:17).

Pavel a asigurat bisericele din Galatia: “Fraților, vă mărturisesc că Evanghelia propovăduită de mine, nu este de obârșie omenească; pentru că, n-am primit-o, nici n-am învățat-o de la vreun om, ci prin descoperirea lui Isus Hristos... Dar când Dumnezeu – care m-a pus deoparte din pântecele maicii mele, și m-a chemat prin harul Său – a găsit cu cale să descopere în mine pe Fiul Său, ca să-L vestesc între Neamuri, îndată, n-am întreat pe nici un om” (Galateni 1:11-12,15-16). El a spus bisericii din Colose: “Slujitorul ei am fost făcut eu, după isprăvnicia pe care mi-a dat-o Dumnezeu pentru voi ca să întregesc Cuvântul lui Dumnezeu. Vreau să zic: taina ținută ascunsă din veșniciei și în toate veacurile, dar descoperită acum sfinților Lui, cărora Dumnezeu a voit să le facă cunoscut care este bogăția slavei tainei acesteia între Neamuri, și anume: Hristos în voi, nădejdea slavei” (Coloseni 1:25-27). Iar bisericii din Tesalonic el a scris: “De aceea mulțumim fără încetare lui Dumnezeu că, atunci când ați primit Cuvântul lui Dumnezeu, auzit de la noi, l-ați primit nu ca pe cuvântul oamenilor, ci, așa cum și este în adevăr, ca pe Cuvântul lui Dumnezeu, care lucrează și în voi care credeți” (1 Tesaloniceni 2:13).

Petru a recunoscut că Pavel, un apostol ca și el, a fost folosit de Domnul pentru a scrie Cuvântul Său. Referindu-se la epistolele lui Pavel, Petru a scris că “în ele sunt unele lucruri grele de înțeles pe care cei neștiutori și nestatornici le răstălmăcesc ca și pe celelalte Scripturi, spre pierzarea lor” (2 Petru 3:16). Iuda atestă faptul că “vorbele vestite mai dinainte de apostolii Domnului nostru Isus Hristos” purtau influența Scripturii, avertizând asupra faptului “că în vremurile din urmă vor fi batjocoritori care vor trăi după poftele lor nelegiuite” (Iuda 17-18).

Nici un scriitor al Noului Testament nu a avut o mai mare conștientizare a faptului că el înregistra însuși Cuvântul lui Dumnezeu decât apostolul Ioan. Acea conștientizare este afirmată cu o deosebită certitudine în cartea Apocalipsei, care începe: “Descoperirea lui Isus Hristos, pe care I-a dat-o Dumnezeu ca să arate robilor Săi lucrurile care se vor întâmpla în curând. Și le-a făcut-o cunoscut, trimițând prin îngerul

Său la robul Său Ioan, – care a mărturisit despre Cuvântul lui Dumnezeu și despre mărturia lui Isus Hristos și a spus tot ce a văzut” (Apocalipsa 1:1-2). Câteva versete mai jos, apostolul spune: “În ziua Domnului eram în Duhul. Și am auzit înapoia mea un glas puternic ca sunetul unei trâmbițe, care zicea: ‘Eu sunt Alfa și Omega, Cel dintâi și Cel de pe urmă. Ce vezi, scrie într-o carte și trimite-o celor șapte Biserici (v. 10-11). La sfârșitul sau aproape de sfârșitul fiecărui mesaj către acele biserici este dată și atenționarea: “Cine are urechi, să asculte ce zice Bisericii Duhul” (2:7, 11, 17, 29; 3:6, 13, 22). Apostolul spune, de asemenea, clar în multe alte părți ale acelei cărți că el scrie adevărul lui Dumnezeu revelat în mod explicit (vezi, de exemplu, 19:9; 21:5; 22:6).

Este atât remarcabil, cât și semnificativ faptul că, deși majoritatea scriitorilor umani erau conștienți că înregistrau **Scriptura** și uneori erau uimiți de adevărurile pe care Dumnezeu li le-a revelat, ei nu au respectat niciodată lucrarea la care au fost chemați. Împreună, scriitorii biblici fac cam 4.000 de declarații cum că ei scriu Cuvântul lui Dumnezeu, deși ei nu oferă nici o dovadă pentru faptul că au fost angajați de Dumnezeu într-o astfel de funcție înaltă. În ciuda faptului că și-au dat seama de păcătoșenia și imperfecțiunea lor, ei au scris cu o deplină încredere că ei au vorbit infailibil pentru Dumnezeu și că revelația Sa în sinea ei este cea mai bună și mai incontestabilă apărare. “Căci după cum ploaia și zăpada se pogoară din ceruri” – a proclamat Isaia pentru Dumnezeu – “și nu se mai întorc înapoi, ci udă pământul și-l fac să rodească și să odrăslească, ca să dea sămânță sămănătorului și pâine celui ce mănâncă, tot așa și Cuvântul Meu, care iese din gura Mea, nu se întoarce la Mine fără rod, ci va face voia Mea și va împlini planurile Mele” (Isaia 55:10-11).

Scriptura este inspirată și infailibilă (perfectă) în cuvintele ei. A nega faptul că toată Biblia este inspirată înseamnă evident a nega faptul că toate **cuvintele Scripturii** sunt inspirate. La fel de evident, o astfel de negare îl pune pe om judecător asupra Cuvântului lui Dumnezeu, recunoscând ca autentice și obligatorii doar acele părți care corespund cu predispozițiile personale ale cuiva. Chiar dacă judecata umană referitoare la inspirație este făcută de către un consiliu bisericesc, o tradiție a bisericii sau o preferință individuală, ea este bazată pe cunoștința și înțelegerea subiectivă, întinată de păcat și imperfectă. Când oamenii decid pentru ei înșiși ce să recunoască a fi adevărat și valoros, a fi semnificativ și relevant, ei strică toată autoritatea Scripturii. Chiar și atunci când sunt de acord cu **Scriptura**, acordul lor se bazează pe propria lor înțelepciune umană.

Dacă *cuvintele Scripturii* nu sunt inspirate și autoritare, omul este lăsat în baza propriilor sale resurse să descopere ceea ce *par a fi* principii și concepte divine fundamentale. Însă în loc să descopere ceea ce a fost numit “Cuvântul din spatele cuvintelor” – adică, adevărul divin din spatele cuvintelor omenești – acea abordare duce exact la opusul acestuia. Ea “descoperă” în mod încrezător și auto-înșelător *cuvântul* omului din spatele cuvintelor lui Dumnezeu, judecând adevărul divin al lui Dumnezeu după standardele preferințelor păcătoase ale omului și ale percepțiilor distorsionate. Așa cum Pavel a spus lui Tit, poruncile oamenilor au întors oamenii de la adevărul lui Dumnezeu (Tit 1:14).

Chiar și dintr-o perspectivă pur logică, a reduce *cuvintele Scripturii* înseamnă a reduce tot înțelesul Scripturii. Nu doar că este imposibil a scrie fără a folosi cuvinte, însă este imposibil (cu excepția celui mai confuz mod de gândire), chiar să gândești fără cuvinte. Este la fel de lipsit de înțeles a vorbi despre gânduri și idei fără cuvinte ca și a vorbi despre muzică fără note sau despre matematică fără numere. A respinge *cuvintele Scripturii* înseamnă a respinge *adevărurile Scripturii*.

Este adevărat că ambele testamente conțin revelații ale căror cuvinte sunt enigmatice, folosite de Dumnezeu în mod intenționat. În unele cazuri, ca și pildele lui Isus, motivul era pentru a ascunde înțelesul de cei ce în mod voit erau necredincioși. Când ucenicii L-au întrebat pe Isus de ce a vorbit noroadelor în pilde, “Isus le-a răspuns: ‘Pentru că vouă v-a fost dat să cunoașteți tainele Împărăției cerurilor, iar lor nu le-a fost dat.’” (Matei 13:10-11). În alte cazuri, ca și cu profețiile, nici chiar cei mai evlavioși credincioși, inclusiv oamenii cărora Dumnezeu le-a revelat profețiile, nu au putut pricepe deplina lor semnificație. Petru explică, de exemplu, că “Proorocii, care au proorocit despre harul care vă era păstrat vouă, au făcut din mântuirea aceasta [prin Isus Hristos] ținta cercetărilor și căutării lor stăruitoare. Ei cercetau să vadă ce vreme și ce împrejurări avea în vedere Duhul lui Hristos, care era în ei, când vestea mai dinainte patimile lui Hristos și slava de care aveau să fie urmate. Lor le-a fost descoperit că nu pentru ei înșiși, ci pentru voi spuneau ei aceste lucruri pe care vi le-au vestit acum cei ce v-au propovăduit Evanghelia, prin Duhul Sfânt trimis din cer și în care chiar îngerii doresc să privească” (1 Petru 1:10-12).

Cu alte cuvinte, deși *Scriptura* nu descoperă niciodată adevăruri fără cuvinte, în unele locuri ea revelează cuvinte al căror adevăr se va verifica în viitor. Ideea este aceasta: *Cuvintele Scripturii* sunt

întotdeauna infailibile, fie că ele descoperă sau nu deplina lor înțeles acelor care le citesc, fie că ele pot fi sau nu pe deplin înțelese de capacitatea noastră intelectuală limitată.

Când Moise a protestat înaintea lui Dumnezeu că el nu era calificat să-l conducă pe Israel, deoarece n-a fost niciodată “elocvent” și că “vorbă și limba [îi era] încurcată, Domnul i-a zis: ‘Cine a făcut gura omului? Și cine face pe om mut sau surd, cu vedere sau orb? Oare nu Eu, Domnul? Du-te, deci; Eu voi fi cu gura ta și te voi învăța ce vei avea de spus’” (Exod 4:10-12). Când Moise a continuat să obiecteze, “Domnul S-a mâniat pe Moise și a zis: ‘Nu-i oare acolo fratele tău Aaron, Levitul? Știu că el vorbește ușor. ...Tu îi vei vorbi și vei pune *cuvintele* în gura lui; și Eu voi fi cu gura ta și cu gura lui; și vă voi învăța ce veți avea de făcut. El va vorbi poporului pentru tine, îți va sluji drept gură și tu vei ține pentru el locul lui Dumnezeu.’” (Exod 4:14-16).

În Psalmul 147, inseparabila relație dintre Cuvântul lui Dumnezeu și cuvintele Sale este clară. Domnul “Își trimite poruncile pe pământ, *Cuvântul* Lui aleargă cu iuțeală mare. El dă zăpada ca lână, El presară bruma albă ca cenușa; El Își azvârle gheața în bucăți; cine poate sta înaintea frigului Său? El Își trimite *Cuvântul* Său, și le topește; pune să sufle vântul Lui, și apele curg. El descopere lui Iacov *Cuvântul* Său, lui Israel legile și poruncile Sale.” (Psalmi 147:15-19). Dumnezeu și-a revelat Cuvântul Său doar prin cuvinte.

Jeremia a mărturisit: “Apoi Domnul și-a întins mâna, și mi-a atins gura. Și Domnul mi-a zis: ‘Iată, pun *cuvintele* Mele în gura ta.’ ... De aceea, așa vorbește Domnul, Dumnezeul oștirilor: ‘Pentru că ai zis lucrul acesta, iată, Cuvântul Meu îl fac foc în gura ta, și poporul acesta lemne, ca să-i ardă focul acesta.’ ... Când am primit cuvintele Tale, le-am înghițit;” – a răspuns profetul – “cuvintele Tale au fost bucuria și veselia inimii mele, căci după Numele Tău sunt numit, Doamne, Dumnezeul oștirilor!” (Jeremia 1:9; 5:14; 15:16). Ezechiel a făcut o afirmație similară, spunând: “[Domnul] mi-a zis: ‘Fiul omului, te trimit la copiii lui Israel, la aceste popoare îndărătnice care s-au răzvrătit împotriva Mea... să le spu *cuvintele* Mele, fie că vor asculta, fie că nu vor asculta; căci sunt niște îndărătnici!... El mi-a zis: ‘Fiul omului, primește în inima ta și ascultă cu urechile tale toate *cuvintele* pe care ți le spun!’” (Ezechiel 2:3, 7; 3:10).

Ca răspuns la ispitirea lui Satan de a face pâini din pietre pentru a-și astâmpăra foamea, Isus a citat din Deuteronom 8:3, spunând: “Este scris: ‘Omul nu trăiește numai cu pâine, ci cu *orice cuvânt* care iese din

gura lui Dumnezeu” (Matei 4:4). Omul este hrănit spiritual cu “orice cuvânt” al lui Dumnezeu iar fiecare cuvânt revelat al lui Dumnezeu se găsește în Cuvântul Său scris, Biblia. În ultimul Său discurs public însemnat, Isus a spus: “Cerul și pământul vor trece, dar *cuvintele* Mele nu vor trece” (Matei 24:35).

Mai devreme în lucrarea Sa, Isus a proclamat esența Evangheliei: “Adevărat, adevărat vă spun, că cine ascultă *cuvintele* Mele, și crede în Cel ce M-a trimis, are viața veșnică, și nu vine la judecată, ci a trecut din moarte la viață” (Ioan 5:24). “Duhul este acela care dă viață, carnea nu folosește la nimic;” – a spus El cu o altă ocazie – “*cuvintele* pe care vi le-am spus Eu, sunt duh și viață” (Ioan 6:63). “Căci Eu n-am vorbit de la Mine însumi,” – spune din nou clar Domnul nostru – “ci Tatăl, care M-a trimis, El însuși Mi-a poruncit ce trebuie să spun și cum trebuie să vorbesc. Și știu că porunca Lui este viața veșnică. De aceea lucrurile pe care le spun, le spun așa cum Mi le-a spus Tatăl” (12:49-50; 14:24). A crede în Tatăl înseamnă a crede în Fiul, iar cuvintele Fiului sunt cuvintele Tatălui.

Scriptura este inspirată și infailibilă (perfectă) în tot ceea ce învață și relatează. Unii cărturari susțin că, deoarece Biblia nu este un manual referitor la subiecte cum ar fi istoria, geografia și știința, ea este infailibilă doar când vorbește despre probleme spirituale și morale. Însă ca și cei care susțin că acceptă conceptele divine fundamentale și principiile Scripturii, însă nu și cuvintele sale, acești interpreți determină, de asemenea, prin propriile lor resurse ce este divin și infailibil și ce este uman și supus greșelii. Din nou, omul devine judecătorul Scripturii.

De-a lungul secolelor, unii cărturari au arătat spre “greșelile” din Biblie, afirmații despre oameni, locuri și lucruri care nu s-au confirmat cu “informațiile” istoriei, arheologiei, sau științei moderne.

Până la descoperirea lui Copernic din secolul al XVI-lea, oamenii au presupus că soarele se rotește în jurul pământului, deoarece așa pare a fi din perspectiva noastră pământească. Deoarece noi acum știm că pământul se rotește în jurul soarelui, mulți oameni învățați acuză Biblia de informație eronată privitoare la faptul că Iosua a poruncit soarelui să stea nemișcat și lunii să se oprească (Iosua 10:12-13), în timp ce ar fi trebuit ca pământul să stea nemișcat. Însă și meteorologii foarte bine pregătiți vorbesc despre răsăritul și apusul soarelui, în special când comunică cu publicul general. Acele fraze sunt figuri de stil ferm întemeiate în întreaga lume și nici un om înțelept nu acuză pe cineva că ar fi imprecis sau că nu ar avea un vocabular științific pentru că le

folosește. Însă dacă Dumnezeu a creat universul, oprirea rotației pământului, soarele, sau luna – sau toate trei – ar fi fost la fel de simplu. Este semnificativ faptul că cei care pun la îndoială astfel de evenimente miraculoase pun la îndoială, de asemenea, și învățăturile teologice și morale clare ale Scripturii.

Timp de mulți ani, unii oameni de știință au acuzat cartea 2 Împărați de greșeli în relatarea faptului că “împăratul Asiriei a cerut lui Ezechia, împăratul lui Iuda, trei sute de talanți din argint și treizeci de talanți din aur” (2 Împărați 18:14). Ei și-au fondat acea judecată pe baza vechii înregistrări Asiriene referitoare la acea tranzacție, care spune că acea cantitate de argint era de 800 de talanți. Însă mai târziu descoperirile arheologice au revelat faptul că, deși standardul Asirian pentru un talant de aur era același ca și cel folosit de cei din Iuda și Siria, standardul pentru argint era mult diferit. Când au luat în calcul diferența, cifra biblică s-a dovedit a fi precisă.

Atât raportarea Bibliei la istorie este infailibilă, cât și *precizarea* ei privitoare la istorie. Ezechiel a prezis cu un uimitor detaliu distrugerea Tirului, mai întâi de Nebucadnețar, mai târziu de Alexandru cel Mare (Ezechiel 26:1-21; 29:18), și apoi de Egipt (30:10-26). Într-un detaliu similar, Naum a prezis devastarea cetății Ninive (Naum 1:15-3:19; Țefania 2:13, 15), care a fost cucerită și distrusă în 612 î.H. de Mezi și Caldeeni. Atât Isaia (Isaia 13-14; 21:1-10), cât și Ieremia (Ieremia 50-51) au prezis cu precizie distrugerea finală a Babilonului, care nu avea să mai fie “locuit, nu va mai fi niciodată popor în el” (Isaia 13:20). Marele oraș a fost cucerit mai întâi de Cir, fondatorul Imperiului Persan și omul despre care a profețit Dumnezeu că avea să elibereze pe poporul Său din captivitatea babiloniană (Isaia 44:28; 45: 1-14). Acel rege nobil nu doar că a permis iudeilor să se întoarcă la Ierusalim, însă, cu o uimitoare conștientizare a misiunii sale divine, sub îndrumarea adevăratului Dumnezeu, le-a cerut să reconstruiască templul de acolo și le-a returnat toate obiectele sacre și valoroase de la templu furate de Nebucadnețar (Ezra 1). Alți regi asirieni și persani au cucerit succesiv și au jefuit Babilonul. În final, acesta a fost cucerit de Alexandru cel Mare, care a intenționat să reconstruiască orașul, însă a fost împiedicat de moartea sa prematură la vârsta de 32 de ani. Când capitala Imperiului Sirian a fost mutată din Babilon la Seleucia de către Seleucus Nicator în 312 î.H., Babilonul a murit treptat. Până în vremea lui Hristos, orașul a fost locuit în principal de un mic grup de cărturari, iar cărămizile ruinelor sale erau cărate pentru construirea caselor și zidurilor din orașele înconjurătoare.

Astăzi, locul aproape pustiu al anticului Babilon, situat în partea de sud a Irakului modern, este considerat valoros doar pentru semnificația lui arheologică.

Așa cum s-a observat în primul rând, Cuvântul divin al lui Dumnezeu, revelat prin cuvintele Sale divine, nu este în sine mijlocul sau puterea mântuirii, ci este agentul acesteia. Aproape de sfârșitul scrierii Evangheliei sale, Ioan a explicat că "lucrurile acestea au fost scrise, pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu; și crezând, să aveți viața în Numele Lui" (Ioan 20:31).

Așa cum Petru a declarat liderilor iudei din Ierusalim la scurt timp după Ziua Cincizecimii: "s-o știți toți, și s-o știe tot norodul lui Israel! Omul acesta se înfățișează înaintea voastră pe deplin sănătos, în Numele lui Isus Hristos din Nazaret pe care voi L-ați răstignit... El este piatra lepădată de voi, zidarii, care a ajuns să fie pusă în capul unghiului. În nimeni altul nu este mântuire: căci nu este sub cer nici un alt Nume dat oamenilor, în care trebuie să fim mântuiți" (Fapte 4:10-12).

În epistola sa către biserica din Roma, Pavel reflectă ecoul cuvintelor lui Isus: "Dacă mărturisești, deci, cu gura ta pe Isus ca Domn, și dacă crezi în inima ta că Dumnezeu L-a înviat din morți, vei fi mântuit. Căci prin credința din inimă se capătă neprihănirea, și prin mărturisirea cu gura se ajunge la mântuire... Astfel, credința vine în urma auzirii; iar auzirea vine prin Cuvântul lui Hristos." (Romani 10:9-10, 17, evidențierea adăugată; Iacov 1:18).

Hristos folosește Cuvântul Său pentru a sfinți și a curăți biserica Sa de păcat. În epistola sa către biserica din Efes, Pavel a spus: "Bărbaiților, iubiți-vă nevestele cum a iubit și Hristos Biserica și S-a dat pe Sine pentru ea, ca s-o sfințească, după ce a curățit-o prin botezul cu apă *prin Cuvânt*. (Efeseni 5:25-26). În prima sa epistolă către credincioșii din Tesalonic el a spus: "De aceea mulțumim fără încetare lui Dumnezeu că, atunci când ați primit Cuvântul lui Dumnezeu, auzit de la noi, l-ați primit nu ca pe cuvântul oamenilor, ci, așa cum și este în adevăr, ca pe Cuvântul lui Dumnezeu, care lucrează și în voi care credeți" (1 Tesaloniceni 2:13; Filipeni 2:16).

Al doilea adjectiv predicativ pe care Pavel îl folosește pentru a descrie Scriptura este **utilă** ('de folos'), care se concentrează asupra suficienței cuvântului scris al lui Dumnezeu. **Utilă** traduce termenul *ōphelimos*, care semnifică **benefică**, **productivă** și **suficientă**.

Scriptura este suficientă prin faptul că este completă. Având corespondență în Vechiul Testament doar prin Psalmul 119 și fiind

confirmate de Iosua 1:8, aceste versete afirmă în mod suprem suficiența absolută a Scripturii de a întruni toate nevoile spirituale ale oamenilor lui Dumnezeu.

David a înțeles suficiența Cuvântului lui Dumnezeu, și în unul dintre cei mai înălțători psalmi ai săi el a exclamat:

"Legea Domnului este desăvârșită, și înviorează sufletul; mărturia Domnului este adevărată și dă înțelepciune celui neștiutor. Orânduiriile Domnului sunt fără prihană, și veselesc inima; poruncile Domnului sunt curate și luminează ochii. Frica de Domnul este curată și ține pe vecie; judecățile Domnului sunt adevărate, toate sunt drepte. Ele sunt mai de preț decât aurul, decât mult aur curat; sunt mai dulci decât mierea, decât picurul din făguri. Robul Tău primește și el învățătura de la ele; pentru cine le păzește, răsplata este mare. Cine își cunoaște greșelile făcute din neștiință? Iartă-mi greșelile pe care nu le cunosc! Păzește, de asemenea, pe robul Tău de mândrie, ca să nu stăpânească ea peste mine! Atunci voi fi fără prihană, nevinovat de păcate mari." (Psalmi 19:7-13)

În versetele 7-9 David face referire la Cuvântul lui Dumnezeu prin 6 cuvinte diferite: Legea lui Dumnezeu, mărturia, orânduiriile, poruncile, frica (referindu-se la închinare) și judecățile. În aceleași versete, el menționează 6 caracteristici ale celui Cuvânt divin: este desăvârșit, adevărat, fără prihană, curat, curat, și adevărat. De asemenea, el include și 6 binecuvântări pe care Cuvântul le aduce în viața credinciosului: înviorează sufletul, dă înțelepciune celui neștiutor, veselește inima, luminează ochii, ține pe vecie, și produce o completă neprihănire (NASB). Celelalte versete (10-13) laudă beneficiile lucrării Cuvântului: îmbogățește, aduce plăcere, răsplătește, condamnă și protejează. Este un minunat semn al harului iubitor al lui Dumnezeu faptul că El ne-a dat fiecare adevăr, fiecare principiu, fiecare standard și fiecare avertisment de care noi vom avea nevoie întotdeauna pentru a ne trăi mântuirea în conformitate cu voia Sa.

Scriptura este, de asemenea, completă. Iuda îndeamnă pe cititorii săi: "să luptați pentru credința care a fost dată sfinților odată pentru totdeauna" (Iuda 1:3). Ioan încheie cartea Apocalipsei, ca de altfel, Vechiul și Noul Testament, cu acest avertisment aspru din partea Domnului: "Mărturisesc oricui aude cuvintele proorociei din cartea aceasta că, dacă va adăuga cineva ceva la ele, Dumnezeu îi va adăuga

urgile scrise în cartea aceasta. Și dacă scoate cineva ceva din cuvintele cărții acestei proorocii, îi va scoate Dumnezeu partea lui de la pomul vieții și din cetatea sfântă, scrise în cartea aceasta” (Apocalipsa 22:18-19).

Sisteme religioase false care pretind a fi creștine își expun întotdeauna neadevărul prin perspectiva lor asupra Scripturii. Mormonii consideră *Cartea lui Mormon* a fi la fel de inspirată divin și având aceeași autoritate ca și Biblia, de fapt, mai mult decât atât, deoarece privesc acea carte ca fiind o revelație modernă din partea lui Dumnezeu. Mișcarea scientologică cercetează *Science and Health, With a Key to the Scriptures*²⁸ în același fel. Unii carismatici susțin că au primit revelații speciale din partea lui Dumnezeu, care, dacă sunt autentice, poartă aceeași autoritate divină ca și Biblia. În cea mai mare parte a secolului XX un mare procent din membrii și din clericii din cele mai importante denominațiuni protestante nu au recunoscut Biblia a fi pe deplin revelată de Dumnezeu și infailibilă. Aceste perspective și multe altele asemeni lor împărtășesc cunoscuta erezie, ce consideră Scriptura a fi incompletă sau insuficientă.

Din pricina unor astfel de înțelegeri distorsionate și distructive privitoare la Scriptură din interiorul Creștinismului susținut de credincioșii biblici, mai mult decât oricând înainte, trebuie “să [luptăm] pentru credința care a fost dată sfinților odată pentru totdeauna” (Iuda 3). Ca și în cazul bisericii primare, cel mai mare pericol pentru biserică vine întotdeauna din interior. Pavel a avertizat biserica matură și evlavioasă din Efes, păstorită mai întâi de însuși apostolul și apoi de Timotei, condusă de prezbiteri evlavioși: “Știu bine că, după plecarea mea, se vor vârfi între voi lupi răpitori, care nu vor cruța turma; și se vor scula din mijlocul vostru oameni, care vor învăța lucruri stricătioase, ca să tragă pe ucenici de partea lor” (Fapte 20:29-30).

La sfârșitul versetului 16, Pavel declară că Scriptura este de folos pentru credincioși din 4 motive importante: **să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprimărire.**

SCRIPTURA CARE ÎNVĂȚĂ

„să învețe,” (3:16b)

Așa cum s-a menționat în capitolul 8 al acestui comentariu în privința versetului 10, *didaskalia* nu se referă la procesul sau metoda învățării, ci la conținutul ei. În acest context, ca și în majoritatea celorlalte din Noul Testament, *didaskalia* se referă în mod specific și exclusiv la instruirea, învățătura divină sau doctrina dată credincioșilor prin Cuvântul lui Dumnezeu, care includea nu doar Scripturile ebraice (Vechiul Testament) și învățătura lui Isus din vremea când era El întrupat, ci, de asemenea, și învățătura inspirată a apostolilor și autorilor Noului Testament.

“Dar omul firesc” – explică Pavel – “nu primește lucrurile Duhului lui Dumnezeu, căci, pentru el, sunt o nebunie; și nici nu le poate înțelege, pentru că trebuie judecate duhovnicește. Omul duhovnicesc, dimpotrivă, poate să judece totul, și el însuși nu poate fi judecat de nimeni. Căci cine a cunoscut gândul Domnului, ca să-I poată da învățătura? Noi însă avem gândul lui Hristos” (1 Corinteni 2:14-16).

În timp ce-i avertiza pe credincioși cu privire la învățăturile periculoase și lucrarea lui anticrist, Ioan îi asigura pe cititorii săi: “Dar voi ați primit ungera din partea Celui sfânt, și știți orice lucru... Ce ați auzit de la început, aceea să rămână în voi. Dacă rămâne în voi ce ați auzit de la început, și voi veți rămâne în Fiul și în Tatăl. ... Cât despre voi, ungera pe care ați primit-o de la El, rămâne în voi, și n-aveți trebuință să vă învețe cineva; ci, după cum ungera Lui vă învață despre toate lucrurile și este adevărată, și nu este o minciună, rămâneți în El, după cum v-a învățat ea” (1 Ioan 2:20, 24, 27).

Când vorbim despre trăirea evlavioasă și slujirea evlavioasă, despre creștere în “mustrarea și învățătura Domnului” (Efeseni 6:4), Scriptura însuflată de Dumnezeu ne oferă conținutul cuprinzător și complet al adevărului divin necesar pentru a trăi după voia Tatălui nostru ceresc. Înțelepciunea și focalizarea spre împlinirea a tot ceea ce El ne poruncește să credem, să gândim, să spunem și să facem se găsește în Cuvântul Său infailibil, demn de încredere, cuprinzător și complet.

Chiar și după convertire, încrederea în propria înțelepciune este o piedică serioasă în calea înțelegerii corecte a Scripturii și în utilitatea deplină în slujba Domnului. Sfatul “Încrede-te în Domnul din toată inima ta, și nu te bizui pe înțelepciunea ta!” (Proverbe 3:5) este la fel de valabil

²⁸ Nota trad.: *Știința și Sănătatea, Cu o Cheie pentru Scripturi*

pentru creștinii din ziua de azi, precum a fost și pentru sfinții Vechiului Testament.

De-a lungul istoriei bisericii, Domnul a sprijinit și a binecuvântat în mod exclusiv și minunat viețile spirituale și influența credincioșilor care, din pricina întemnițării, analfabetismului, izolării sau a altor restricții, care nu depindeau de ei, nu au putut studia Cuvântul Său. Însă învățătura Scripturii este conținutul divin al adevărului fără de care nici un credincios care are acces la ea, nu poate trăi, sluiți sau mărturisii cu eficiență. Tragic este faptul că, unii dintre cei mai mulți credincioși neînvațați din punct de vedere biblic din zilele noastre trăiesc în regiuni unde Cuvântul lui Dumnezeu este la îndemâna oricui și unde predicarea învățăturii și literatura scripturală sunt prezente din plin.

Este de la sine înțeles că este imposibil să zeci, să înțelegi și să urmezi ceea ce nici măcar nu cunoști. Este absolut zadarnic și nebușesc să ne așteptăm să trăim o viață spirituală fără a cunoaște adevărul spiritual. Credincioșii care nu au beneficiat de o învățătură biblică, în special biserici întregi, sunt o pradă ușoară pentru învățătorii falși. Ei sunt "copii [spirituali], plutind încoace și încolo, purtați de orice vânt de învățătură, prin viclenia oamenilor și prin șiretenia lor în mijloacele de amăgire" (Efeseni 4:14). În cea mai mare parte din istoria de răscumpărare, Dumnezeu ar fi putut spune ceea ce a spus El pe vremea lui Osea: "Poporul Meu pierde din lipsă de cunoștință" (Osea 4:6). Din acest motiv și spre cinstirea Domnului, acel studiu regulat, sistematic și minuțios al doctrinei din Cuvântul lui Dumnezeu este imperativ pentru oamenii lui Dumnezeu.

Noi trebuie să păzim ceea ce știm, dar să și căutăm cu sinceritate să învățăm mai mult din adevărul infinit al lui Dumnezeu. Noi ar trebui să ne rugăm ca și Iov: "arată-mi ce nu văd" (Iov 34:32). Acel om neînfricat al lui Dumnezeu și-a pierdut copiii, slujitorii, turmele, sănătatea și chiar reputația sa. El nu putea să vadă de ce a permis Dumnezeu acelor calamități să vină asupra sa și, de aceea, a dorit ca Domnul să-l învețe tot ceea ce el avea nevoie să învețe pentru a îndura dureroasa lui existență și pentru a avea beneficii spirituale din această experiență.

Înainte ca legământul lui Iehova cu Israel să fi fost făcut lângă Sinai, Moise "A luat cartea legământului și a citit-o în fața poporului. Ei au zis: 'Vom face și vom asculta tot ce a zis Domnul'" (Exod 24:7). Din nefericire, poporul Israel a demonstrat rareori o astfel de reverență pentru Cuvântul lui Dumnezeu. La scurt timp după acest eveniment, înainte de a

intra în Țara Promisă, Moise le-a reamintit: "Iată, v-am învățat legi și porunci, cum mi-a poruncit Domnul, Dumnezeul meu, ca să le împliniți în țara pe care o veți lua în stăpânire. ... În vremea aceea, Domnul mi-a poruncit să vă învăț legi și porunci, ca să le împliniți în țara pe care o veți lua în stăpânire" (Deuteronom 4:5, 14). Porunca lui Dumnezeu către Iosua, succesorul lui Moise, se aplică fiecărui credincios: "Întărește-te numai, și îmbărbătează-te, lucrând cu credincioșie după toată legea pe care ți-a dat-o robul Meu Moise; nu te abate de la ea nici la dreapta nici la stânga, ca să izbutești în tot ce vei face. Cartea aceasta a legii să nu se depărteze de gura ta; cugetă asupra ei zi și noapte, căutând să faci tot ce este scris în ea; căci atunci vei izbândi în toate lucrările tale, și atunci vei lucra cu înțelepciune" (Iosua 1:7-8).

Când tânărul, dar evlaviosul rege Iosia a auzit citindu-i-se "cuvintele din cartea legii", care a fost descoperită când se repara templul, "și-a sfâșiat hainele. Și împăratul a dat porunca aceasta preotului Hilchia, lui Ahicam, fiul lui Șafan, lui Acbor, fiul lui Mica, lui Șafan, logofătul, și lui Asaia, slujitorul împăratului: 'Duceți-vă și întrebați pe Domnul pentru mine, pentru popor și pentru Iuda, cu privire la cuvintele cărții acesteia care s-a găsit; căci mare este mânia Domnului, care s-a aprins împotriva noastră, pentru că părinții noștri n-au ascultat de cuvintele cărții acesteia, și n-au împlinit tot ce ne este poruncit în ea'" (2 Împărați 22:11-13).

Deși nici ei nu credeau în propriile lor cuvinte, necredincioșii și ipocriții farisei aveau perfectă dreptate când au spus despre Isus: "Învățătorule, știm că ești adevărat, și că înveți pe oameni calea lui Dumnezeu în adevăr, fără să-Ți pese de nimeni, pentru că nu cauți la fața oamenilor" (Matei 22:16). Din pricina absolutei Sale sincerități și neprihăniri, acei oameni și alții ca ei, L-au omorât pe Isus. Contrar evlaviosului lor strămoș Iosia, ei nu vroiau să accepte învățătura lui Dumnezeu.

Înt-o călătorie din Grecia înapoi la Ierusalim, Pavel le-a reamintit prezbiterilor Efeseni, slujitori împreună cu el și cu Timotei: "Când au venit la el, le-a zis: 'Știți cum m-am purtat cu voi în toată vremea, din ziua dintâi, în care am pus piciorul pe pământul Asiei. ... Știți că n-am ascuns nimic din ce vă era de folos, și nu m-am temut să vă propovăduiesc și să vă învăț înaintea norodului și în case, și să vestesc iudeilor și grecilor: pocăința față de Dumnezeu și credința în Domnul nostru Isus Hristos. ... Căci nu m-am ferit să vă vestesc tot planul lui Dumnezeu'" (Fapte 20:18, 20-21, 27).

Atât primul, cât și ultimul element din armura spirituală despre care menționează Pavel în epistola sa către credincioșii din Efes se raportează la Scriptură. “Fiți gata,” – spune el – “având mijlocul încins cu adevărul.” Apoi, după ce ne-am pus “platoșa neprihănirii,” încălzându-ne picioarele cu “[Evanghelia] păcii,” luând “scutul credinței,” și “coiful mântuirii”, noi trebuie să ne echipăm cu singurul element ofensiv menționat aici – “sabia Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu” (Efeseni 6:14-17). *Machaira* (“sabie”) se referă la o sabie scurtă sau pumnal, o armă folosită în lupta de aproape ce necesită îndemănare la folosire pentru a putea fi eficientă. “Cuvântul” traduce termenul *rhēma*, care se referă la o specifică declarație sau formulare, nu la adevărul general, așa cum face termenul mai des folosit, *logos*.

“Mănuirea” Scripturii ar trebui să fie pe atât de precisă, exactă și potrivită, pe cât posibil. Indiferent cât de bune ar putea fi intențiile noastre, a interpreta sau a aplica un pasaj cu neglijență sau a-l cita în afara contextului creează confuzie și incertitudine. Aceste aspecte sunt în slujba Domnului și a acelorora pe care noi încercăm să-i instruiem. Pentru a ne putea prezenta “înaintea lui Dumnezeu ca un om încercat, ca un lucrător care n-are de ce să-i fie rușine” noi trebuie să mânuim “drept [cu acuratețe] Cuvântul adevărului” (2 Timotei 2:15). Folosirea neglijentă a Scripturii, chiar și de către oamenii Domnului, poate provoca mari stricăciuni cauzei lui Hristos, așa cum a și făcut adesea de-a lungul istoriei bisericii.

În timpul încercării Sale din pustie, Isus a răspuns fiecărei ispite a lui Satan cu câte un citat precis și bine ales din Scriptură (vezi Matei 4:3-10). Deoarece El era Fiul întrupat al lui Dumnezeu, orice ar fi spus El ar fi avut aceeași autoritate divină ca și Scriptura. Însă ca și un exemplu pentru urmașii Săi, El a ales să citeze adevărul divin, care deja era înregistrat în Scripturile ebraice. Urmând exemplul Domnului nostru plin de har, arma noastră împotriva ispitelor și înșelăciunilor diavolului ar trebui să fie întotdeauna o atență și precisă folosire a Cuvântului revelat al lui Dumnezeu. Este evident că, pentru a folosi Scriptura în acest fel eficient, trebuie să o cunoaștem în detaliu și să o înțelegem. Împuterniciți de Duhul Sfânt, noi trebuie să lăsăm ca “Cuvântul lui Hristos să locuiască din belșug în [noi] în toată înțelepciunea” (Coloseni 3:16).

Adevărurile Cuvântului lui Dumnezeu sunt bogăția spirituală pe care noi ar trebui în mod continuu să o adunăm în mințile și inimile noastre. Ca și depozitele de bani din conturile noastre bancare, aceste

depozite ale adevărului divin, devin beneficii spirituale pe care noi le putem folosi când întâmpinăm ispite, când trebuie să luăm decizii morale și când căutăm îndrumarea și voia specifică a lui Dumnezeu pentru viețile noastre.

SCRIPTURA CARE MUSRĂ

„să mustre,” (3:16c)

O a doua lucrare a Cuvântului în viața credincioșilor este cea de **muștrare**. *Elegmos* (**dojenire**) are sensul de muștrare pentru a convinge de un comportament greșit sau o doctrină falsă. Ca și în cazul învățaturii, lucrarea de muștrare a Scripturii, are de-a face cu conținutul, cu echiparea credincioșilor cu o cunoaștere și înțelegere precisă a adevărului divin, în acest context, adevărul divin care demască falsitatea și păcatul, crezul eronat și comportamentul neevlavios.

Richard Trench, un cunoscut teolog britanic al secolului al XIX-lea, comentează că *elegmos* se referă la muștrarea “altuia cu îndemănarea eficientă a unui braț victorios al adevărului, astfel încât să-l aducă nu întotdeauna la o mărturisire, dar cel puțin la convingerea de păcatul său.”

Studiul regulat și atent al Scripturii zidește o temelie a adevărului care, printre alte lucruri, expune păcatul în viața credinciosului cu scopul de a-l aduce la disciplină, mărturisire, renunțare și ascultare.

Folosind același cuvânt grecesc pe care îl folosește Pavel în Efeseni 6:17, autorul cărții Evrei vorbește despre Biblie ca fiind o sabie divină care expune păcatul din viața credinciosului. “Căci Cuvântul lui Dumnezeu este viu și lucrător, mai tăietor decât orice sabie [*machaira*] cu două tășuri: pătrunde până acolo că desparte sufletul și duhul, încheiturile și măduva, judecă simțirile și gândurile inimii. Nici o faptură nu este ascunsă de El, ci totul este gol și descoperit înaintea ochilor Aceluia, cu care avem a face” (Evrei 4:12-13). Scriptura pătrunde în mod exact și complet mintea, sufletul și inima credinciosului.

Fiecare creștin, care a fost mântuit indiferent de vremea în care a trăit, a experimentat vremuri în care a fost profund condamnat prin citirea unui anumit pasaj din Biblie sau prin auzirea lui fiind predicat sau adus ca învățătură. Fiecare creștin experimentat știe, de asemenea, că în timpul vremurilor de neascultare el este ispitit puternic să părăsească

studiul biblic și închinarea, descoperind că părtășia cu credincioșii devotați devine mai puțin atractivă și confortabilă. Privită din perspectiva opusă, dorința scăzută de a studia Cuvântul lui Dumnezeu, de a ne închina Lui, și de a fi cu oamenii Săi este o dovadă certă a păcatului nemărturisit și neuitat. Din acest motiv o biserică de genul celei care aduce Biblia ca învățătură, care crede Biblia și care ascultă Biblia nu este niciodată un liman pentru păcătoșii ce persistă în păcat. Așa cum a explicat Isus acest principiu lui Nicodim: “oricine face răul, urăște lumina, și nu vine la lumină, ca să nu i se vădească faptele” (Ioan 3:20).

Scriptura are o lucrare cu conotație negativă de a rupe și a distruge ceea ce este păcătos și fals și de a zidi și a îmbunătăți ceea ce este neprihănit și adevărat. La fel ca și în medicină, infecția și contaminarea trebuie să fie eliminate înainte să poată începe vindecarea. Pavel a spus prezbiterilor efeseni: “De aceea vă mărturisesc astăzi, că sunt curat de sângele tuturor... De aceea vegheați, și aduceți-vă aminte că, timp de trei ani, zi și nopțe, n-am încetat să sfătuiesc cu lacrimi pe fiecare din voi” (Fapte 20:26, 31).

Mustrea comportamentului greșit al oamenilor lui Dumnezeu este responsabilitatea pastorului spre zidirea membrilor în neprihănire. La începutul următorului capitol din această epistolă, Pavel a scris: “Te rog fierbinte, înaintea lui Dumnezeu și înaintea lui Hristos Isus, care va judeca viii și morții, și pentru arătarea și Împărăția Sa: propovăduiește Cuvântul, stăruiește asupra lui la timp și ne la timp, mostră, ceartă, îndeamnă cu toată blândețea și învățătura” (2 Timotei 4:1-2). Primele 2 din aceste trei îndemnuri au o conotație negativă, primul fiind forma verbală a substantivului *elegmos* (**mustrare**). Lucrătorul lui Dumnezeu, ca și Cuvântul lui Dumnezeu, trebuie să mustre păcatul și neadevărul.

Scriptură este etalonul divin după care este măsurat fiecare gând, principiu, fapt și crez. Pavel a amintit bisericii din Corint ceea ce, fără îndoială, el a predicat de multe ori. “Căci noi nu stricăm Cuvântul lui Dumnezeu, cum fac cei mai mulți; ci vorbim cu inimă curată, din partea lui Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu, în Hristos... Ca unii, care am lepădat meșteșugurile rușinoase și ascunse, nu umblăm cu viclesug și nu stricăm Cuvântul lui Dumnezeu. Ci, prin arătarea adevărului, ne facem vrednici să fim primiți de orice cuget omenesc, înaintea lui Dumnezeu.” (2 Corinteni 2:17; 4:2). Luca i-a apreciat pe iudeii temători de Dumnezeu din Berea, deoarece ei “aveau o inimă mai aleasă decât cei din Tesalonic. Au primit Cuvântul cu toată râvnă, și cercetau Scripturile în fiecare zi, ca să vadă dacă ce li se spunea, este așa” (Fapte 17:11). Așa cum ar trebui

să fie fiecare predicator și învățător, Pavel și Sila nu au fost ofenșați, ci foarte mulțumiți de faptul că tot ceea ce susțineau era cercetat în comparație cu Cuvântul lui Dumnezeu.

“Sunt mai învățat decât toți învățătorii mei,” – a mărturisit psalmistul înaintea Domnului – “căci mă gândesc la învățăturile Tale. Am mai multă pricepere decât bătrânii, căci păzesc poruncile Tale” (Psalmi 119:99-100). “Prin poruncile Tale mă fac mai priceput, de aceea urăsc orice cale a minciunii. Cuvântul Tău este o candelă pentru picioarele mele, și o lumină pe cărarea mea” (v. 104-105). Cuvântul lui Dumnezeu ne îndepărtează de păcat și ne îndreaptă spre neprihănire.

Isaia a avertizat pe Israel să “urască toate căile false.” “Dacă vi se zice însă: ‘Întrebați pe cei ce cheamă morții și pe cei ce spun viitorul, care șoptesc și bolborosesc’ răspundeți: ‘Nu va întreba oare un popor pe Dumnezeu său? Va întreba el pe cei morți pentru cei vii?’ La lege și la mărturie! Căci dacă nu vor vorbi așa, nu vor mai răsări zorile pentru poporul acesta” (Isaia 8:19-20).

Când noi suntem constrânși de Cuvântul lui Dumnezeu să mustrem un frate sau o soră care păcătuiește, noi ar trebui să facem aceasta în umilință și dragoste. Aceasta era practica lui Pavel dintotdeauna. “Nu vă scriu aceste lucruri, ca să vă fac rușine,” – a spus el credincioșilor imaturi și neascultători din Corint – “ci ca să vă sfătuiesc ca pe niște copii prea iubiți ai mei” (1 Corinteni 4:14). Dacă Domnul cel sfânt este preocupat să mustre și să disciplineze pe copiii săi neascultători în dragoste (Evrei 12:5-11), cu atât mai mult sunt obligați copiii Săi să se mustre unul pe celălalt în dragoste.

Este la fel de important, deși este mult mai greu, să fim mulțumitori când *primim* **mustrea** fie direct din Cuvântul lui Dumnezeu, fie din partea altor credincioși care ne prezintă perspectiva biblică. “Căci sfatul este o candelă,” – a mărturisit un sfânt al Vechiului Testament – “învățătura este o lumină, iar îndemnul și mustrea sunt calea vieții” (Proverbe 6:23). Asemeni lui, fiecare credincios ar trebui să fie recunoscător pentru lucrarea de mustrare pe care o face Cuvântul în viața lui, cât și pentru încurajarea pe care i-o dă. Este imposibil să căutăm cu adevărat neprihănirea și adevărul, dacă noi nu urăm păcatul și nu renunțăm la el și la neadevăr.

SCRIPTURA CARE CORECTEAZĂ

„să îndrepte,” (3:16d)

Epanorthōsis (corectare, îndreptare) este folosit doar în acest pasaj din Noul Testament și se referă la restaurarea unui lucru, la aducerea la starea sa originală și bună. În literatura laică greacă, acest cuvânt era folosit pentru ridicarea în poziție dreaptă a unui obiect care a căzut sau ajutarea unei persoane să se ridice din nou în picioare după ce s-a împiedicat. După expunerea și condamnarea crezului fals și a conduitei păcătoase din viața credincioșilor, Scriptura îi zidește apoi prin divina ei **corectare (îndreptare)**.

Îndreptarea este ajutorul benefic al Scripturii dat celor care acceptă muștrarea ei negativă. “Lepădați, deci, orice răutate, orice viclesug, orice fel de prefăcătorie, de pizmă și de clevetire,” – muștră Petru – “și, ca niște prunci născuți de curând, să doriți laptele duhovnicesc și curat, pentru ca prin el să creșteți spre mântuire” (1 Petru 2:1-2).

Poate că cea mai cuprinzătoare laudă adusă Cuvântului lui Dumnezeu din toată Scriptura se găsește în Psalmul 119. Printre multele versete bine-cunoscute din acest frumos omagiu adus lui Dumnezeu și Cuvântului Său, psalmistul necunoscut a scris: “Cum își va ține tânărul curată cărarea? Îndreptându-se după Cuvântul Tău. Te caut din toată inima mea; nu mă lăsa să mă abat de la poruncile Tale. Strâng Cuvântul Tău în inima mea, ca să nu păcătuiesc împotriva Ta!” (Psalmi 119:9-11).

“Dacă ne mărturisim păcatele” – ne asigură Domnul prin Ioan – “El este credincios și drept, ca să ne ierte păcatele și să ne curățească de orice nelegiuire” (1 Ioan 1:9). “Și acum, fraților, vă încredințez în mâna lui Dumnezeu și a Cuvântului harului Său,” – a spus Pavel prezbiterilor din Efes – “care vă poate zidi sufletește, și vă poate da moștenirea împreună cu toți cei sfințiți” (Fapte 20:32). Aspectele cele mai slabe ale caracterului nostru pot, prin îndreptare, să devină părțile noastre cele mai puternice atunci când sunt supuse minunatului har al Domnului.

Cu puțin timp înainte de arestul și crucificarea Sa, Isus a spus ucenicilor: “Eu sunt adevărata viață, și Tatăl Meu este vierul. Pe orice mlădiță, care este în Mine și n-adeuce roadă, El o taie; și pe orice mlădiță care aduce roadă, o curățește, ca să aducă și mai multă roadă” (Ioan 15:1-2). Pentru a-i face pe oamenii Săi ascultători, folositori și

eficienți în slujba Sa, Domnul trebuie să îndepărteze nu doar lucrurile care sunt păcătoase, ci, de asemenea, și lucrurile care sunt nefolositoare. El poate îndepărta lucruri care sunt bune în ele însele, chiar și lucruri care par a fi necesare, însă despre care Domnul știe că sunt o piedică în slujire și în creșterea noastră spirituală. Ele ne pot consuma timpul, atenția și efortul de la lucrarea Sa. Ca și disciplina Sa, acest proces uneori “pare o pricină de întristare, și nu de bucurie”, însă ca și disciplina, “celor ce au trecut prin școala ei” îmbelșugata recoltă înțeleaptă și plină de har a Domnului “mai pe urmă aduce ... roada dătătoare de pace a neprihănirii” (Evrei 12:11).

Ca și în cazul muștrării, credincioșii evlavioși, în special pastorii și învățătorii, sunt adesea mijlocul prin care Cuvântul aduce **corectare (îndreptare)**. În această epistolă, Pavel a amintit lui Timotei: “și robul Domnului nu trebuie să se certe; ci să fie blând cu toți, în stare să învețe pe toți, plin de îngăduință răbdătoare, să îndrepte cu blândețe pe potrivnici, în nădejdea că Dumnezeu le va da pocăința, ca să ajungă la cunoștința adevărului;” (2 Timotei 2:24-25). În epistola sa către credincioșii din Colose, apostolul dă un sfat similar: “Fraților, chiar dacă un om ar cădea deodată în vreo greșală, voi, care sunteți duhovnicești, să-l ridicați cu duhul blândeții. Și ia seama la tine însuși, ca să nu fii ispitit și tu” (Galateni 6:1). În ciuda încercărilor îngrozitoare pe care le-a permis Dumnezeu să se abată asupra sa, Iov a spus prietenului său Elifaz că “cel cu mâinile curate se întărește tot mai mult” (Iov 17:9).

SCRIPTURA ÎNVAȚĂ SPRE NEPRIHĂNIRE

„să dea înțelepciune în neprihănire;” (3:16e)

Antreneze (instruiesc) traduce termenul *paideia*, care are înțelesul original de creștere și pregătire, instruire a unui copil (*paidion*), însă a ajuns să fie folosit pentru orice fel de **instruire**. Termenul mai este tradus, de asemenea, prin “să îndrepte” (2 Timotei 2:25) și prin “muștrare” (Efeseni 6:4; Evrei 12:5, 7,11). În contextul versetelor 16-17, termenul se referă clar la **instruire** într-un sens mai larg și probabil cu conotație pozitivă, de vreme ce sensurile negative sunt acoperite de termenul **muștrare**. Sensul termenului este direcționat spre ideile de instruire și zidire. Până în momentul în care Domnul ne va lua să fim cu El, Cuvântul Său trebuie să continue să ne **instruiesc în neprihănire**.

Ca și în cazul învățării, muștrării și îndreptării, credincioșii evlavioși – în special liderii din biserică – sunt instrumente prin care Scriptura asigură **instruire** pentru oamenii lui Dumnezeu. După ce a amintit lui Timotei că “orice făptură a lui Dumnezeu este bună: și nimic nu este de lepădat, dacă se ia cu mulțumiri; pentru că este sfințit prin Cuvântul lui Dumnezeu și prin rugăciune” (1 Timotei 4:4-5), Pavel l-a asigurat că așezând “în mintea fraților aceste lucruri, [va] fi un bun slujitor al lui Hristos Isus, fiindcă [se va hrăni] cu *cuvintele credinței* și ale *bunei învățături* pe care [a] urmat-o până acum” (v. 6).

Petru dă un sfat similar credincioșilor: “fiindcă ați fost născuți din nou nu dintr-o sămânță, care poate putrezi, ci dintr-una care nu poate putrezi, prin Cuvântul lui Dumnezeu, care este viu și care rămâne în veac. Căci orice făptură este ca iarba, și toată slava ei, ca floarea ierbii. Iarba se usucă și floarea cade jos, dar Cuvântul Domnului rămâne în veac. Și acesta este Cuvântul, care v-a fost propovăduit prin Evanghelie” (1 Petru 1:23-25).

Și așa cum laptele hrănește un prunc în feluri pe care el nu le înțelege, tot așa Cuvântul lui Dumnezeu ne hrănește în feluri pe care noi adesea nu le pricepem. Indiferent cât de profundă poate fi înțelegerea noastră a Scripturii, noi totuși ar trebui să putem afirma ca și psalmistul: “Cum dorește un cerb izvoarele de apă, așa Te dorește sufletul meu pe Tine, Dumnezeu!” (Psalmi 42:1). Ar trebui să ne bucurăm împreună cu Pavel că “noi toți privim cu fața descoperită, ca într-o oglindă, slava Domnului, și suntem schimbați în același chip al Lui, din slavă în slavă, prin Duhul Domnului” (2 Corinteni 3:18).

SCRIPTURA CARE ÎMPUTERNICEȘTE

„pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună.” (3:17)

Biblia poate fi de o mare valoare pentru un necredincios. Cel mai important fapt, așa cum s-a discutat și în capitolul anterior, este că ea duce la mântuirea celor care se încred în Domnul și Mântuitorul pe care ea îl proclamă. Însă Pavel vorbește aici despre valoarea specială a Scripturii pentru predicatori, care sunt capabili, prin conducerea Duhului, să înțeleagă și să proclame adevărurile Cuvântului lui Dumnezeu.

Apostolul se adresează cu expresia **omul lui Dumnezeu**, o expresie formală, folosită doar cu privire la Timotei în Noul Testament. În Vechiul Testament ea este frecvent folosită ca titlu pentru un om care proclama Cuvântul lui Dumnezeu. În acest context, **omul lui Dumnezeu** se referă cel mai direct la Timotei și, prin extensie, la toți predicatorii.

Artios (adecvat, potrivit) se referă la persoanele care sunt desăvârșite, capabile și competente în tot ceea ce sunt chemate a fi sau a face. În Hristos “voi aveți totul deplin”²⁹ spune Pavel credincioșilor din Colose (Coloseni 2:10). Credinciosul, care studiază cu atenție și cu sinceritate, crede și ascultă adevărurile Scripturii, va rămâne puternic în trăire și în apărarea credinței.

Cu totul destoinic pentru orice lucrare s-ar putea parafraza în felul următor: “făcut capabil pentru a întruni toate cerințele neprihănirii.” Prin viața sa, el va susține puterea Cuvântului de a conduce oamenii la mântuire și de a-i echipa pentru o viață neprihănită și pentru slujirea cu credincioșie în fața lui Dumnezeu. Când însuși **omul lui Dumnezeu** este echipat de Cuvânt, el poate apoi echipa credincioșii care se află în grija sa. Din moment ce “noi suntem lucrarea [Domnului],” – explică Pavel, ar trebui să facem lucrarea Lui. Noi “am fost zidiți în Hristos Isus pentru faptele bune pe care le-a pregătit Dumnezeu mai dinainte, ca să umblăm în ele” (Efeseni 2:10). Hristos spune tuturor celor care-I aparțin Lui ceea ce a spus celor 12: “Cât este ziuă, trebuie să lucrez lucrările Celui ce M-a trimis; vine noaptea, când nimeni nu mai poate să lucreze” (Ioan 9:4).

Fie că scopul nostru este de a conduce pe bărbați și pe femei la credința mântuitoare în Isus Hristos, sau de a învăța pe credincioși adevărul lui Dumnezeu, de a contesta neadevărul din biserică, de a corecta și a îndrepta pe credincioșii care greșesc sau de a instrui pe credincioși să trăiască în neprihănire, suprema și deplina noastră resursă este Cuvântul lui Dumnezeu. El ne dă informația pe care trebuie să o dăm ca învățătură și ne modelează pentru a fi exemple vii ale acelui adevăr.

Nu am putea să nu ne întrebăm de ce atât de mulți pastori evanghelici din vremurile noastre, ca și mulți creștini de-a lungul istoriei, au pierdut din vedere acest adevăr fundamental. Fiecare biserică, oriunde și oricând, ar trebui să fie în totalitate dedicată predicării, învățării și implementării Cuvântului, fiind astfel plăcută Domnului și laudând pe bunul și suveranul Dumnezeu care l-a revelat.

²⁹ Nota trad.: în versiunea NASB: „ați fost făcuți desăvârșiți”.

Prin puterea de judecare și condamnare a Duhului Sfânt, Scriptura *oferă* orice adevăr spiritual și principiu moral al lui *Dumnezeu* de care oamenii au nevoie pentru a fi mântuiți, pentru a fi echipați să trăiască în neprihănire în această viață și pentru a auzi în viața viitoare: “Bine, rob bun și credincios;... intră în bucuria stăpânului tău” (Matei 25:21).